

Raport z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej
w Szkole Podstawowej im. Szarych Szeregów w Grojcu
w roku szkolnym 2019/2020

Wymaganie: Działanie profilaktyczne szkoły w zakresie uzależnień .

Charakterystyka wymagania: Zagrożenia dzieci i młodzieży substancjami psychoaktywnymi oraz zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu i innych mediów społecznościowych jest szczególnie ważnym i niepokojącym zjawiskiem. Konieczność rozpoznania czynników w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych wynika bezpośrednio z Rozporządzenia MEN z dnia 27 stycznia 2018 roku.

Opracowanie: mgr Anna Hojowska
mgr Dorota Jakóbiak
mgr Anna Nowak
mgr Katarzyna Szala

Grojec 2020 r.

I. Wstęp:

Poniższy raport przedstawia wyniki badania ewaluacyjnego przeprowadzonego wśród uczniów, rodziców i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Grojcu w roku szkolnym 2019/2020. W trakcie ewaluacji zespół zbierał informacje z wielu źródeł i przy wykorzystaniu różnych metod badawczych.

Profilaktyka – określenie jaki jest stan zagrożenia i jak można zapobiegać zagrożeniom oraz jak przeciwdziałać, by nie dopuścić do uzależnienia.

II. Cele ewaluacji:

Diagnoza zainteresowań i potrzeb uczniów korzystających ze środowiska internetowego.

Rozpoznanie zagrożeń związanych z korzystaniem przez uczniów z Internetu oraz innych mediów społecznościowych.

Zebranie informacji o częstotliwości i okolicznościach zażywania substancji psychoaktywnych.

Poznanie postaw młodzieży wobec różnych substancji i oszacowanie ryzyka wystąpienia takich zagrożeń.

Analiza działań szkoły kształtujących w uczniach postawę bezpiecznego korzystania z Internetu oraz postawę wobec zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

III. Pytania kluczowe:

A. Zagrożenia w sieci

1. Z jakich mediów społecznościowych korzystają uczniowie naszej szkoły i jakie są ich motywy obecności w sieci?
2. Jak często i w jakich okolicznościach uczniowie naszej szkoły korzystają z Internetu i portali społecznościowych?
3. Czy w szkole podejmowane są działania w zakresie bezpiecznego korzystania przez uczniów z Internetu oraz innych mediów społecznościowych? Jeśli tak, to w jaki sposób?
4. Czy szkoła wspiera rodziców w procesie zaznajamiania dzieci z problemami wynikającymi z nieumiejętnej obecności w sieci oraz jakie działania podejmuje.

B. Substancje psychoaktywne

1. Ilu uczniów pali papierosy, pije alkohol oraz miało doświadczenia z zażywaniem narkotyków i dopalaczy?
2. Jak często i w jakich okolicznościach młodzież używa substancji psychoaktywnych ?
3. W jaki sposób niedozwolone substancje do nich trafiają i dlaczego uczniowie po nie sięgają?

Jakie są postawy dzieci i młodzieży wobec różnych substancji psychoaktywnych? Jak uczniowie oceniają poziom ryzyka związanego z używaniem substancji psychoaktywnych?

IV. Narzędzia badawcze i grupa badawcza:

Zbieraniem informacji zajął się zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej. Badania przeprowadzane były w II semestrze, ale informacje zbierano w ciągu całego roku szkolnego 2019/ 2020.

Podjęte działania:

- przeprowadzenie ankiet wśród uczniów i ich analiza,
- przeprowadzenie ankiet wśród rodziców i ich analiza ,
- przeprowadzenie ankiet wśród nauczycieli i ich analiza,
- analiza dokumentacji szkolnej: tematyka godzin wychowawczych, tematów lekcyjnych, programu wychowawczo – profilaktycznego, działań pedagoga szkolnego,
- obserwacja własna,

V. Grupa badawcza:

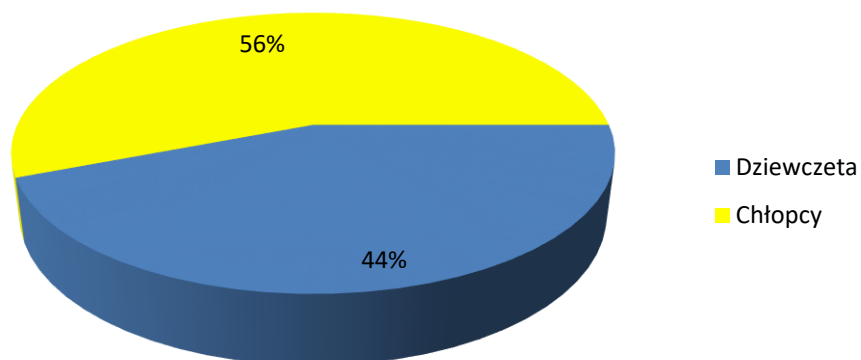
- reprezentacja uczniów – 59 ankiet
- reprezentacja rodziców – 45 ankiet
- reprezentacja nauczycieli – 11 ankiet
- badania przeprowadzone w roku szkolnym 2019/ 2020
- badanie 1 ankiety wśród rodziców- styczeń 2020
- badanie 2 ankiety wśród uczniów – styczeń 2020
- badanie 3 ankiety wśród nauczycieli – luty 2020
- analiza dokumentacji szkolnej i obserwacja własna październik – maj 2020

Ankieta dla uczniów. Ankietowanych 59 osób

Celem ankiety jest poznanie opinii uczniów szkoły Podstawowej w Grojcu na temat **działań profilaktycznych szkoły w zakresie uzależnień.**

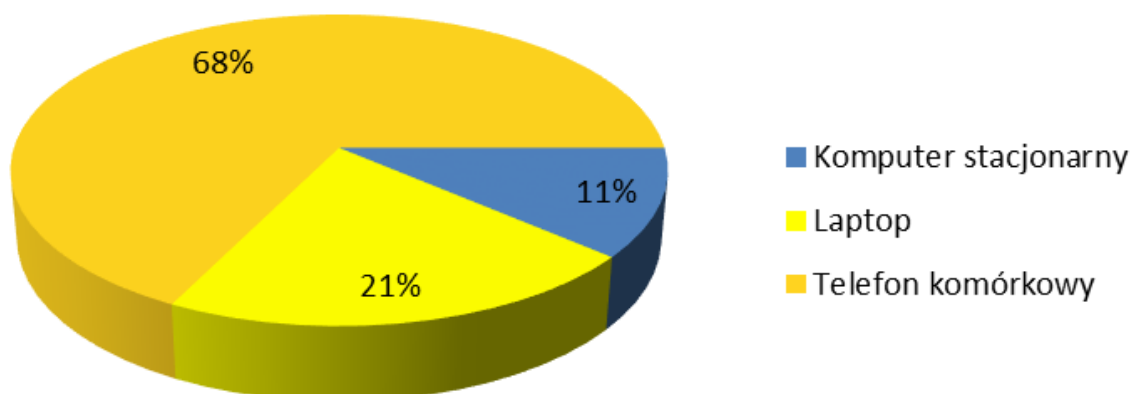
Prosimy Cię o wypełnienie anonimowej ankiety . Bardzo dziękujemy za szczere odpowiedzi.

Metryczka:

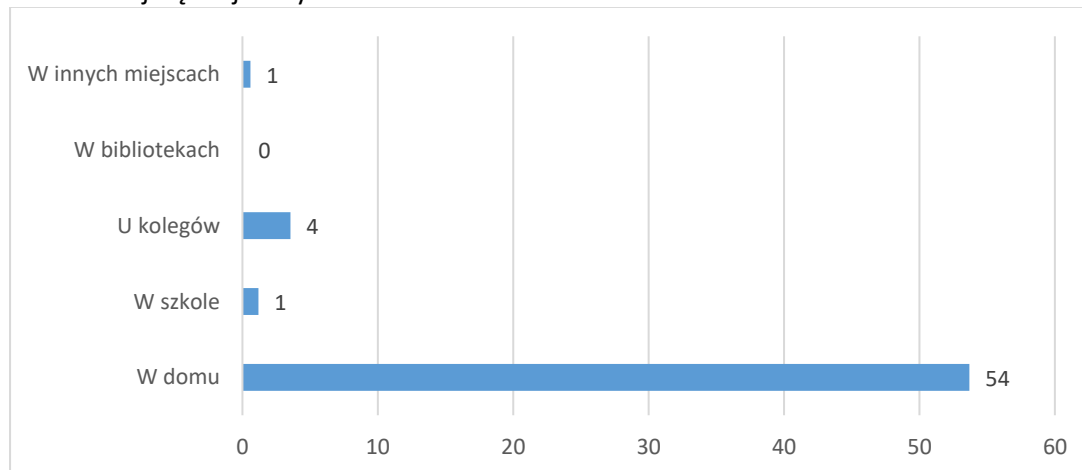

Część A

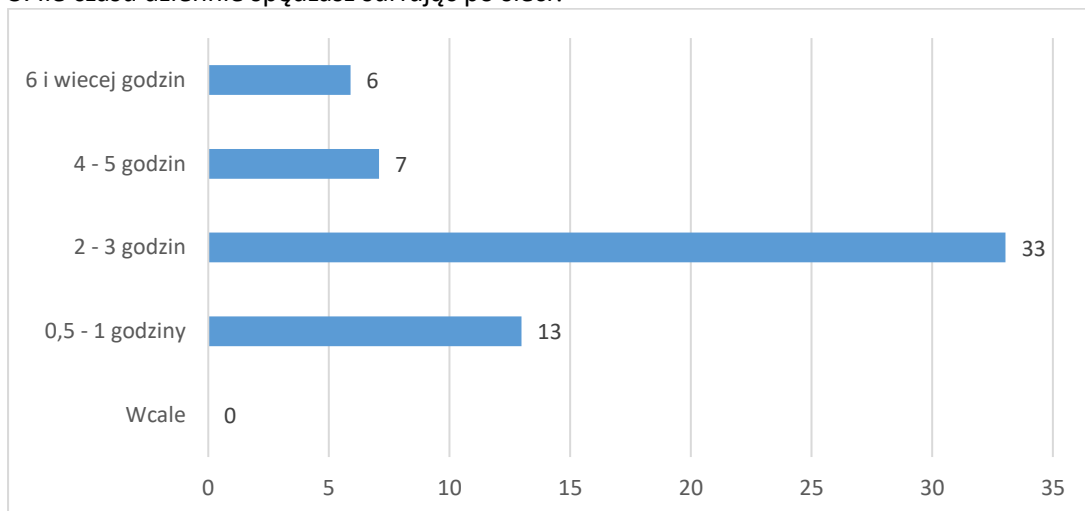
1. Z jakiego sposobu łączenia się z Internetem najczęściej korzystasz?

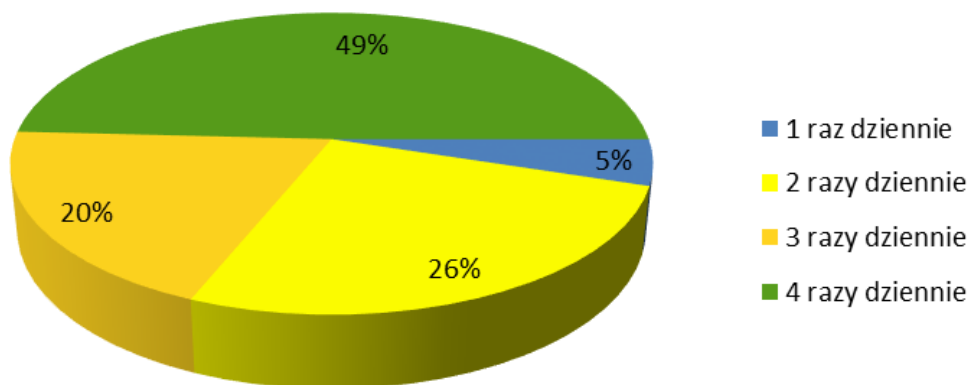
2. Gdzie najczęściej korzystasz z Internetu?

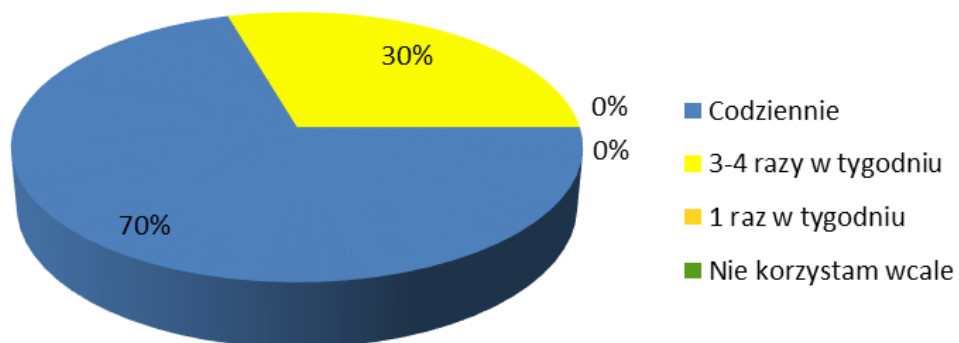
3. Ile czasu dziennie spędzasz surfując po sieci?

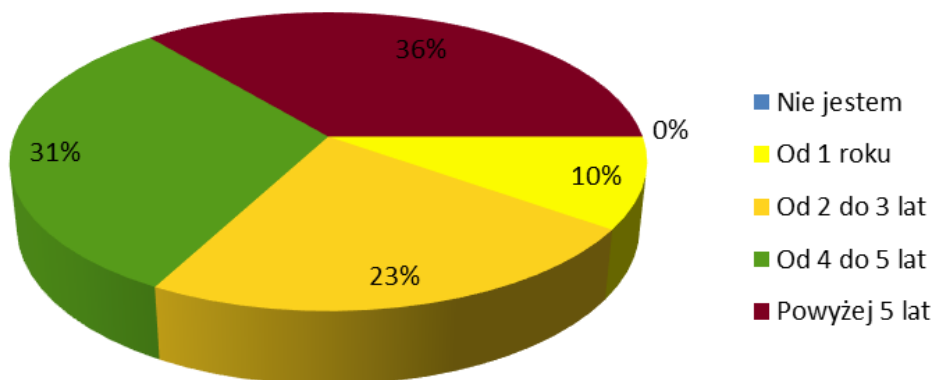
4. Ile razy dziennie korzystasz z Internetu?

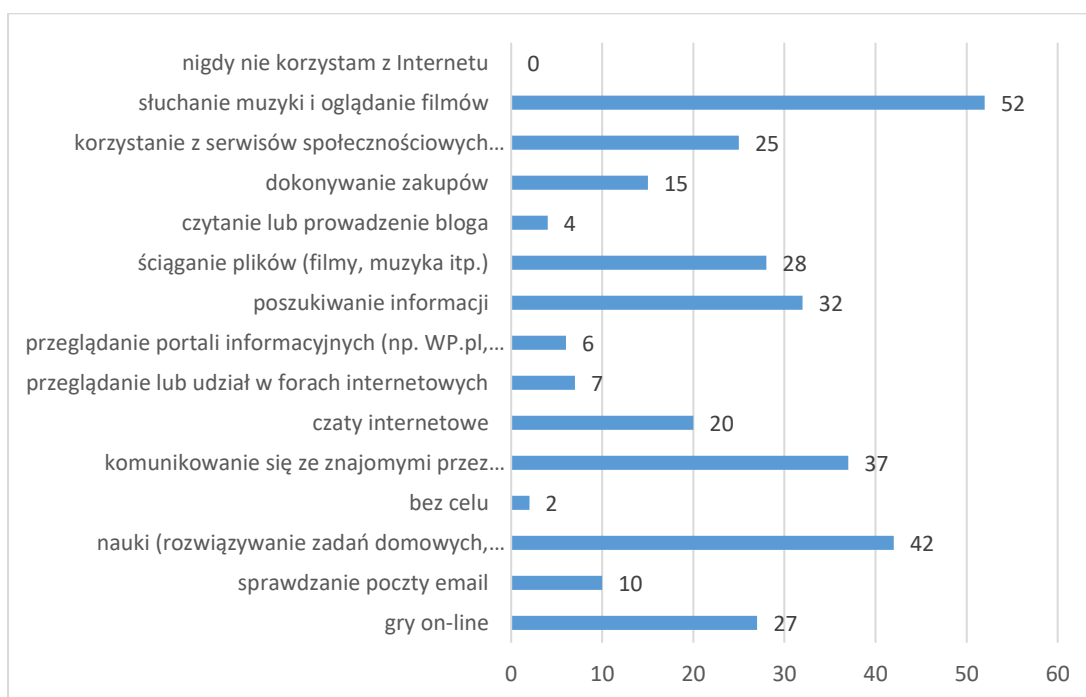
5. Jak często w tygodniu korzystasz z Internetu?

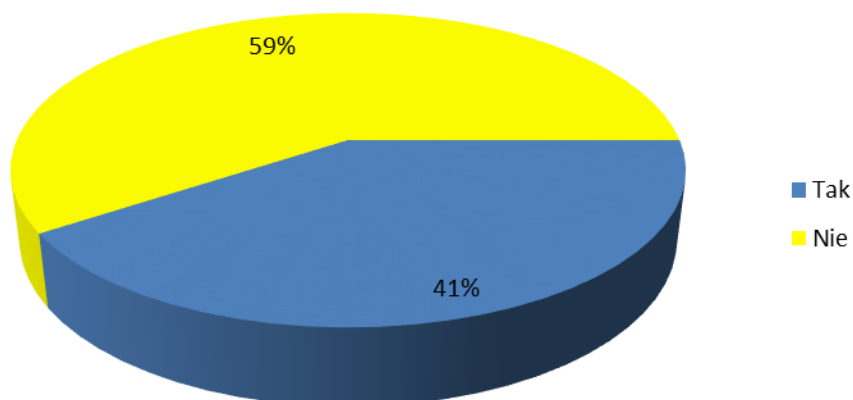
6. Od jak dawna jesteś użytkownikiem Internetu?

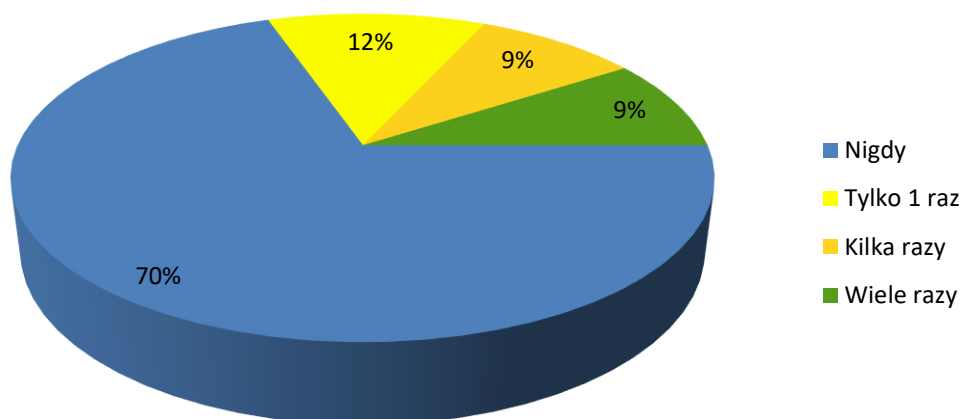
7. Do jakich celów wykorzystujesz Internet? (Możesz wybrać kilka odpowiedzi)

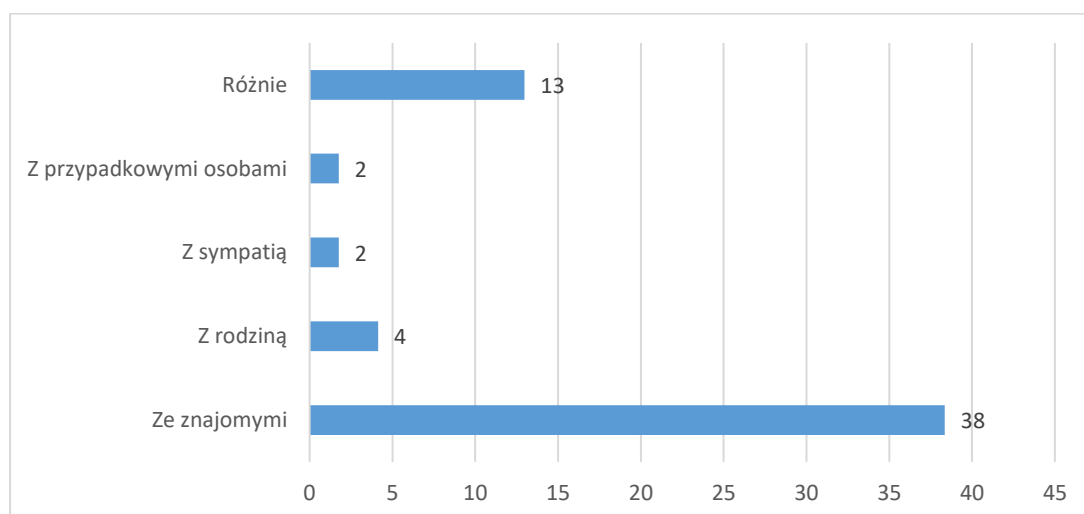
8. Czy zawierasz nowe znajomości przez Internet?

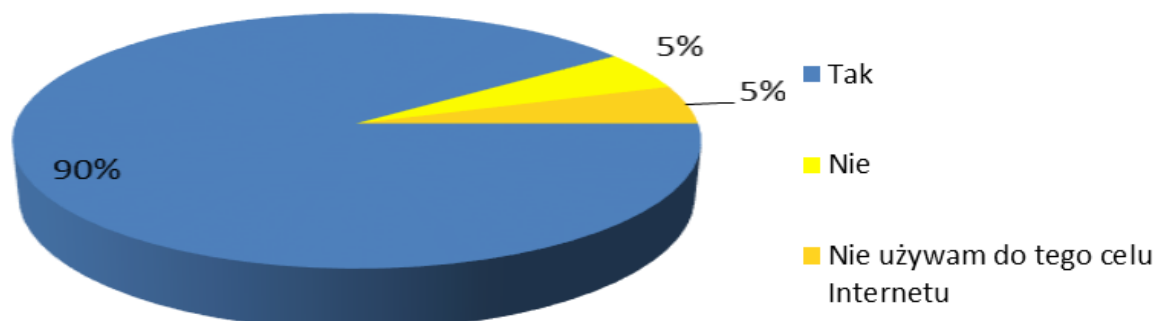
9. Czy zdarzyło Ci się spotkać z osobą poznaną przez Internet?

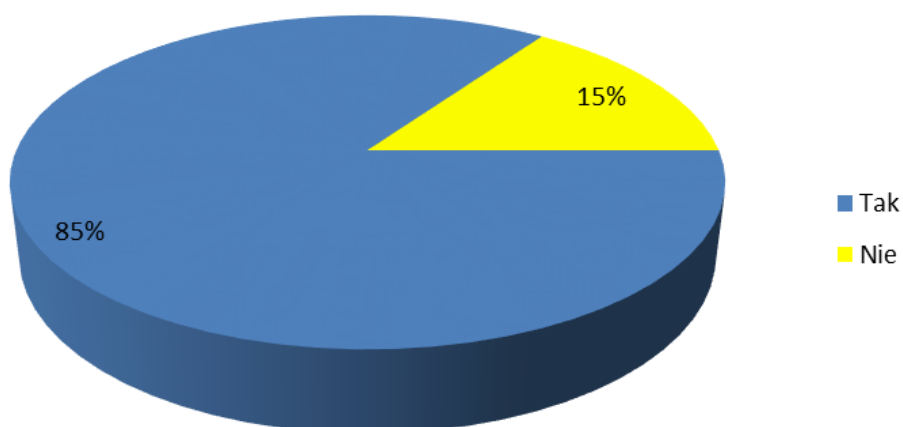
10. Jeżeli prowadzisz pogawędkę w Internecie, to z kim najczęściej rozmawiasz? (Wybierz jedną odpowiedź)

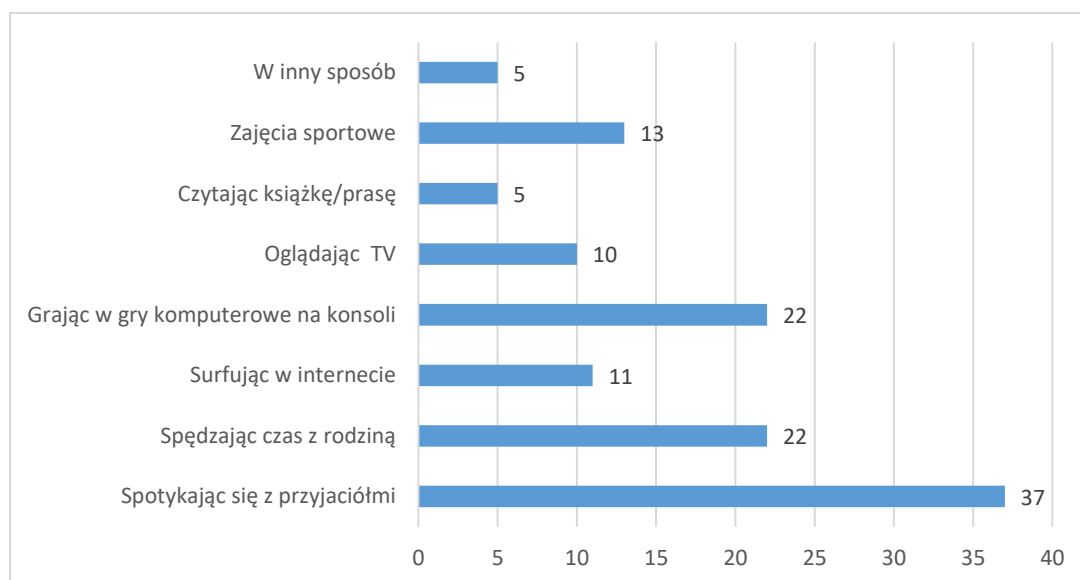
11. Czy Internet pomaga Ci w nauce szkolnej?

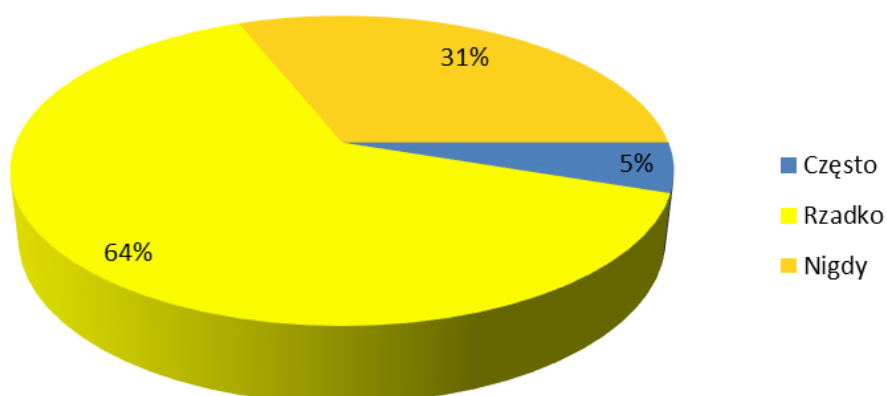
12. Czy Internet pomaga Ci w rozwijaniu własnych zainteresowań, zdolności?

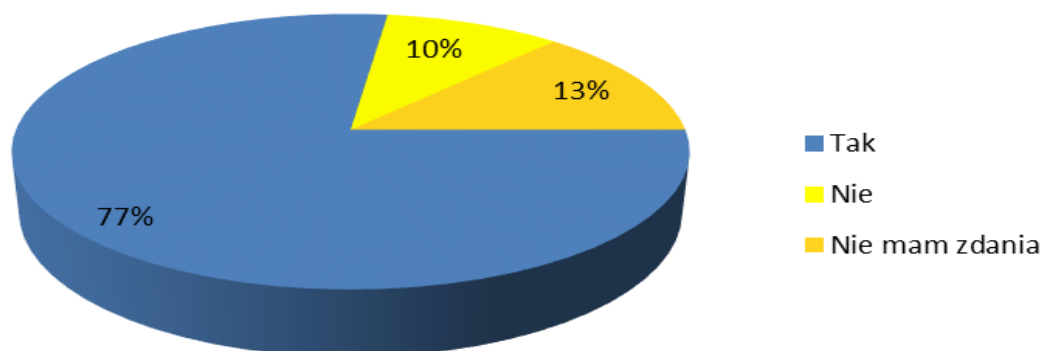
13. Jak najczęściej spędzasz swój wolny czas? (Wybierz maksymalnie 2 odpowiedzi)

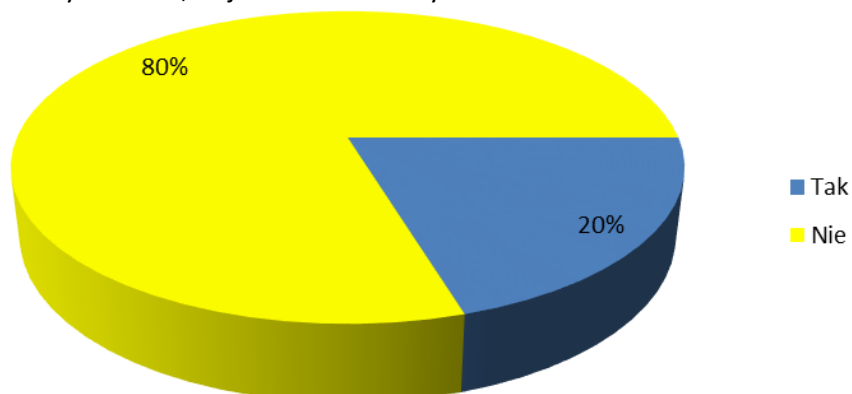
14. Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się zaniedbać obowiązki/znajomych/rodzinę, bo straciłeś poczucie czasu przebywając w sieci?

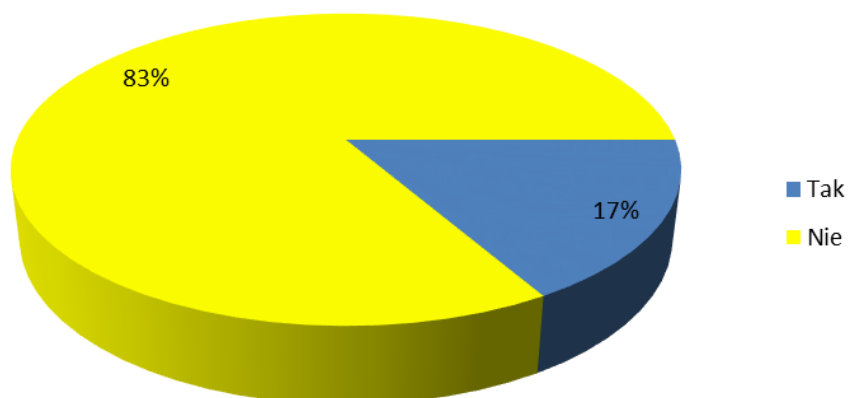
15. Czy uważasz, że uzależnienie od Internetu jest możliwe?

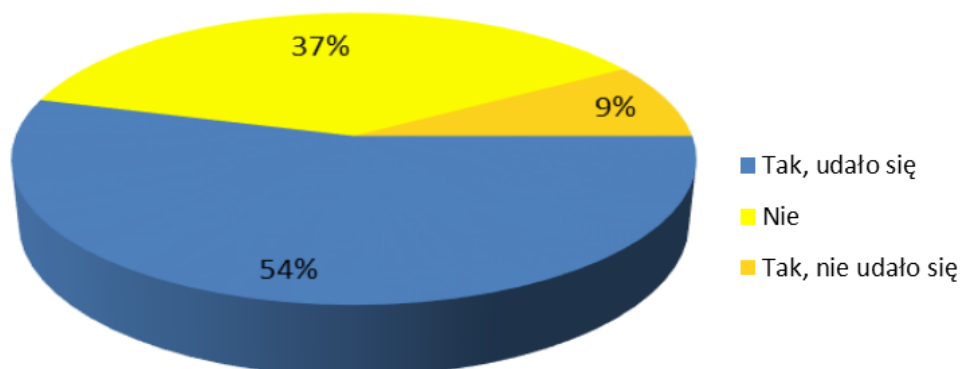
16. Czy uważasz, że jesteś uzależniony od Internetu?

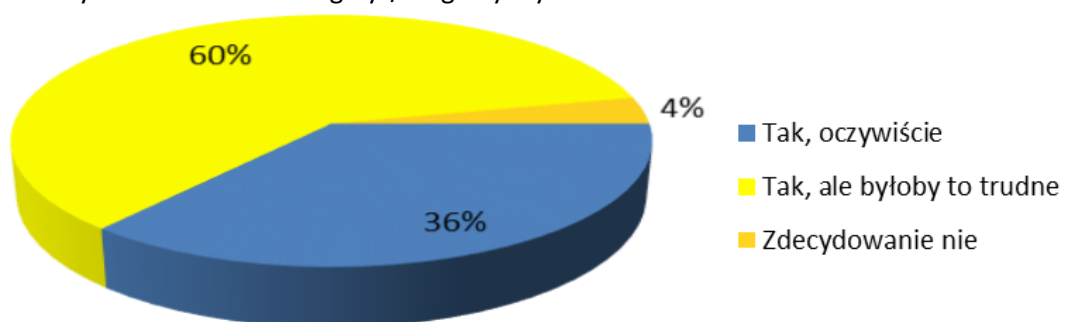
17. Czy gdybyś mógł, to korzystałbyś/korzystałabyś z Internetu bez przerwy?

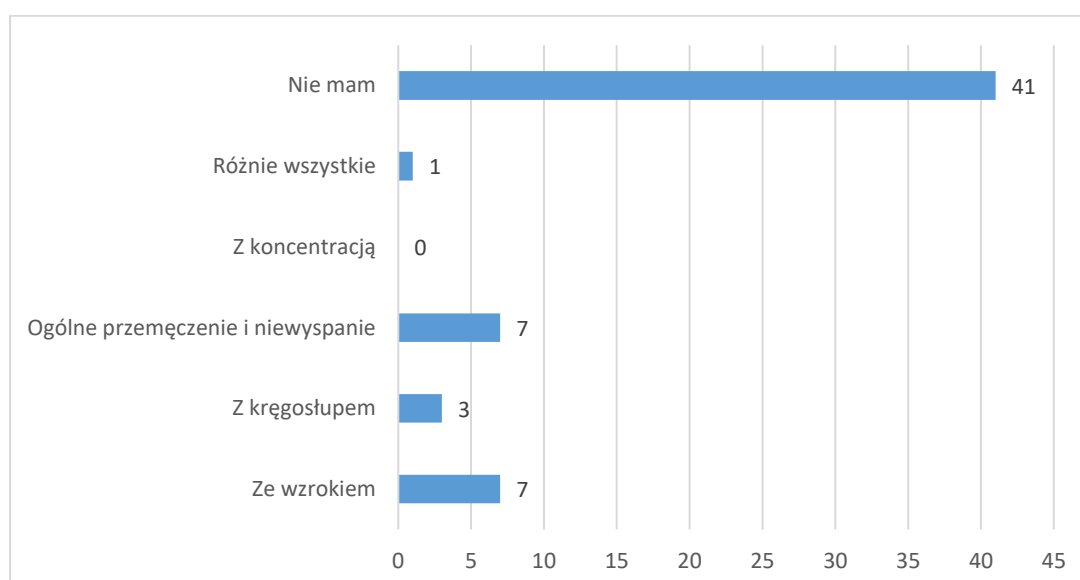
18. Czy próbowałeś/próbowałaś ograniczyć lub zrezygnować z korzystania z Internetu?

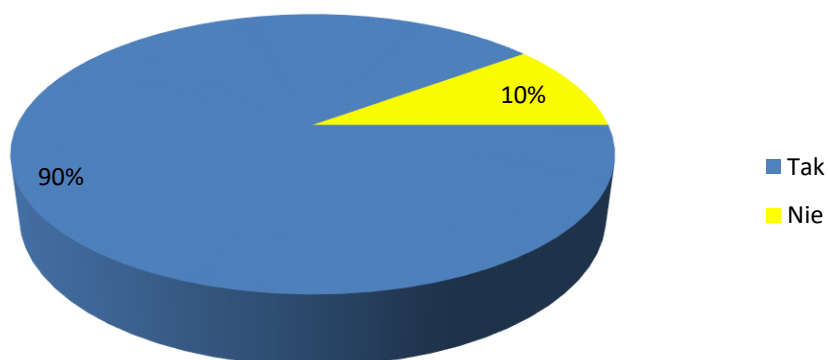
19. Czy Twoim zdaniem mógłbyś/mogłabyś żyć bez Internetu?

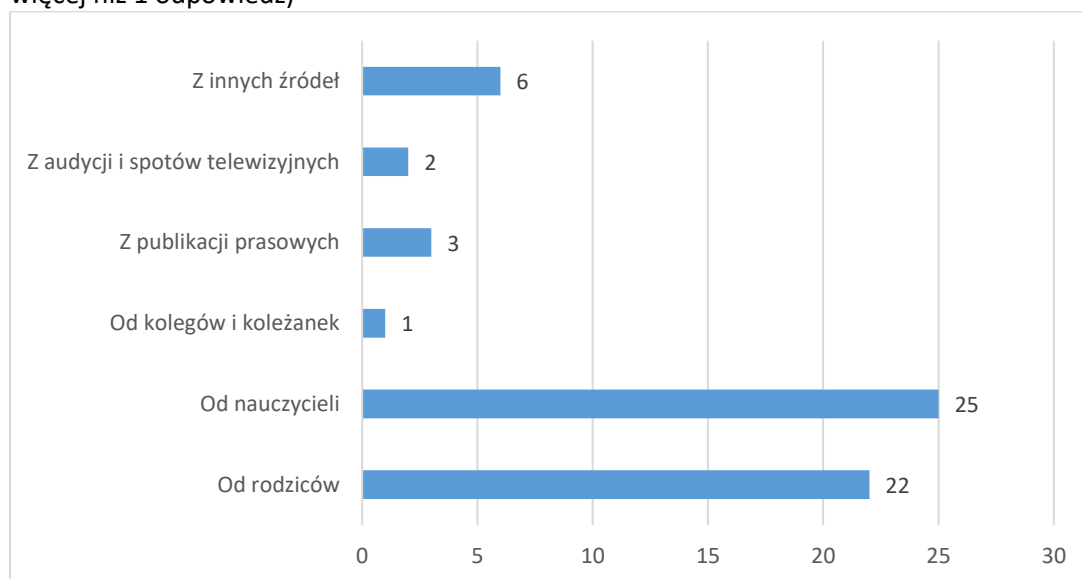
20. Czy masz jakieś problemy zdrowotne związane z długim przesiadywaniem przy komputerze? (Zaznacz jedną odpowiedź)

21. Czy słyszałeś o zagrożeniach związanych z użytkowaniem sieci Internet?

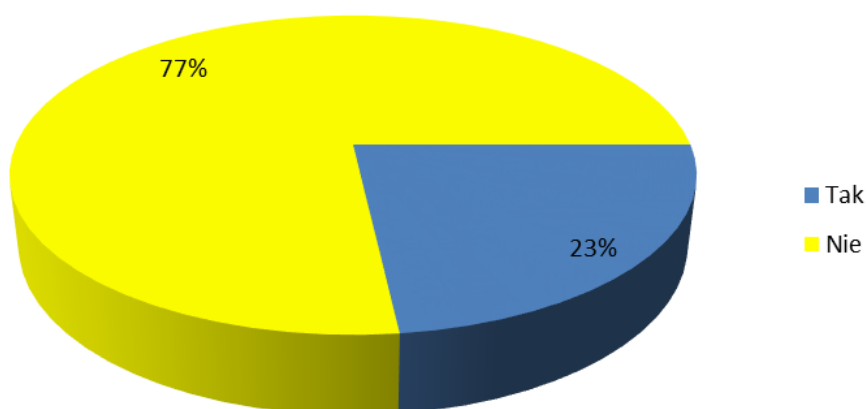

22. Skąd posiadasz wiedzę na temat bezpiecznego korzystania z Internetu?(może być zaznaczona więcej niż 1 odpowiedź)

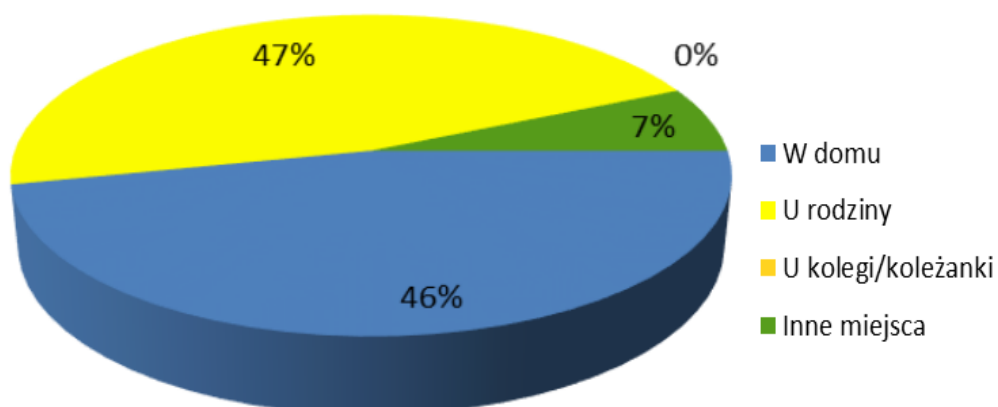

Część B

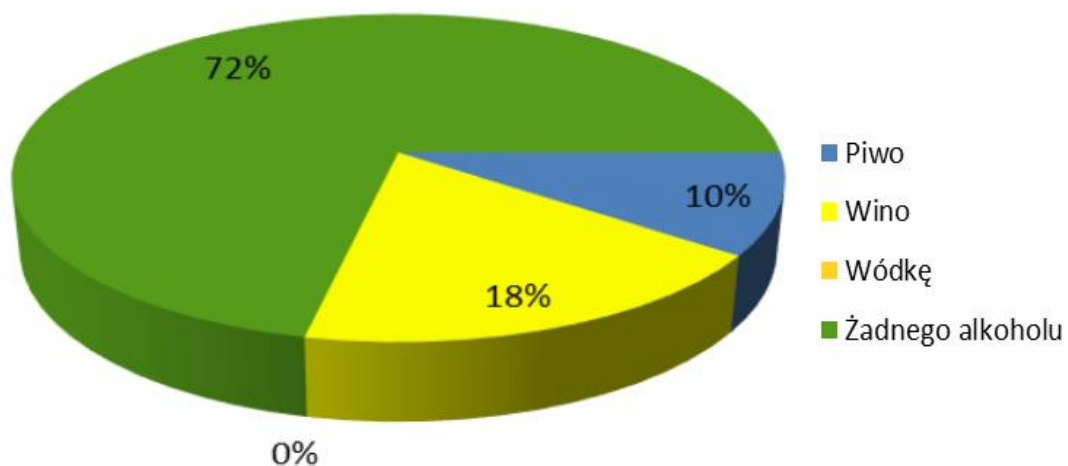
1. Czy piłeś (piłaś) już napoje alkoholowe ?

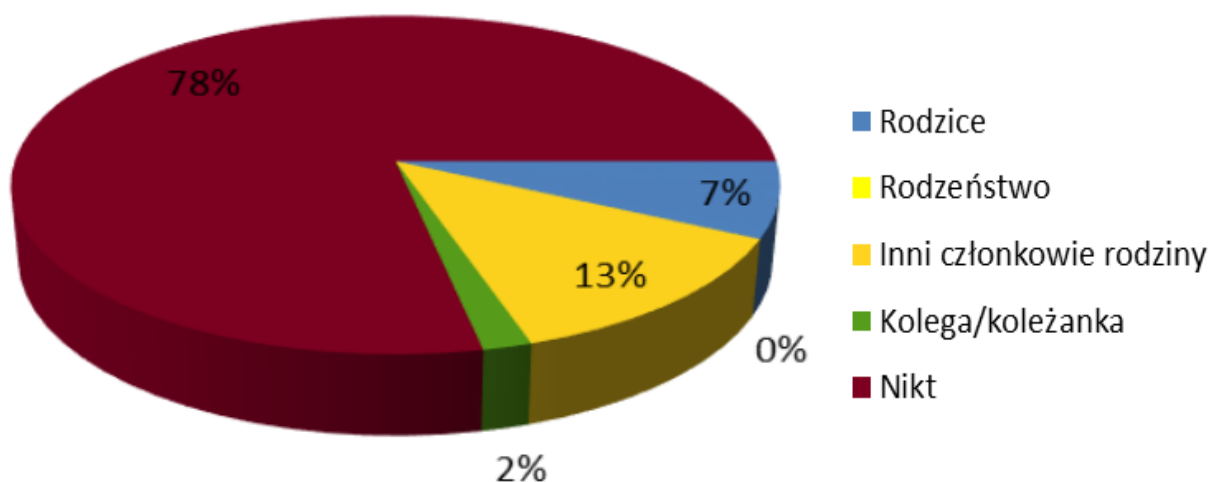
2. Gdzie po raz pierwszy piłeś (piłaś) alkohol ?

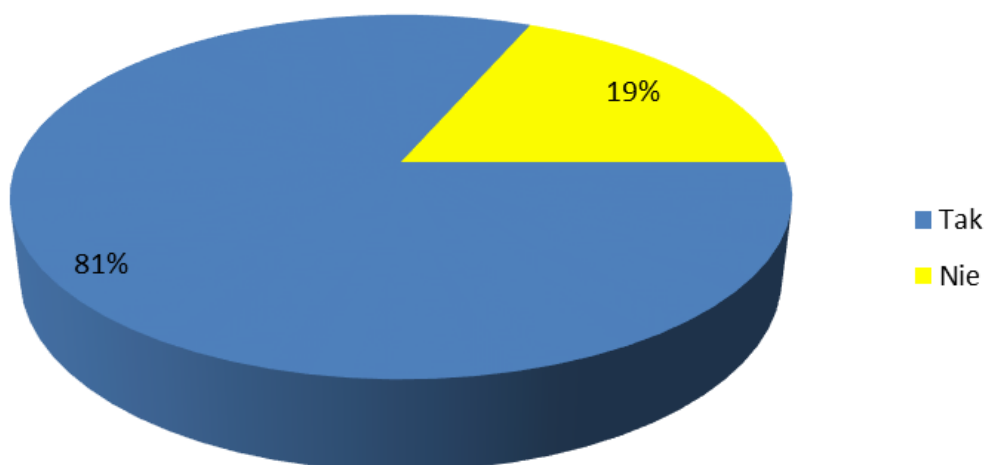
3. Jaki piłeś (piłaś) alkohol?

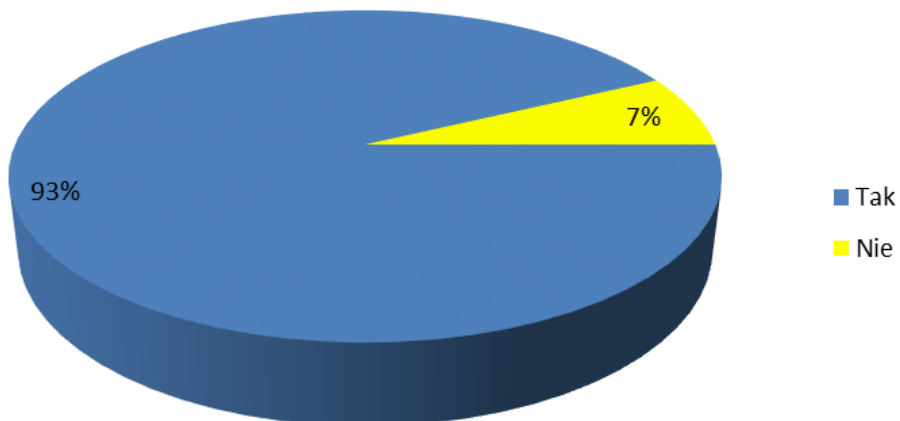
4. Kto poczęstował Cię alkoholem?

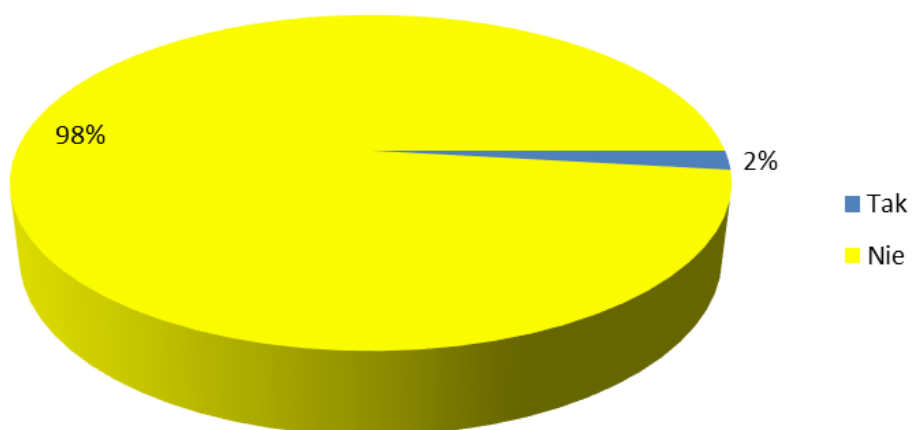
5. Czy Twoi rodzice rozmawiali z Tobą na temat zagrożeń wynikających z picia alkoholu?

6. Czy nauczyciele poruszali na lekcjach temat zagrożeń wynikających z picia alkoholu?

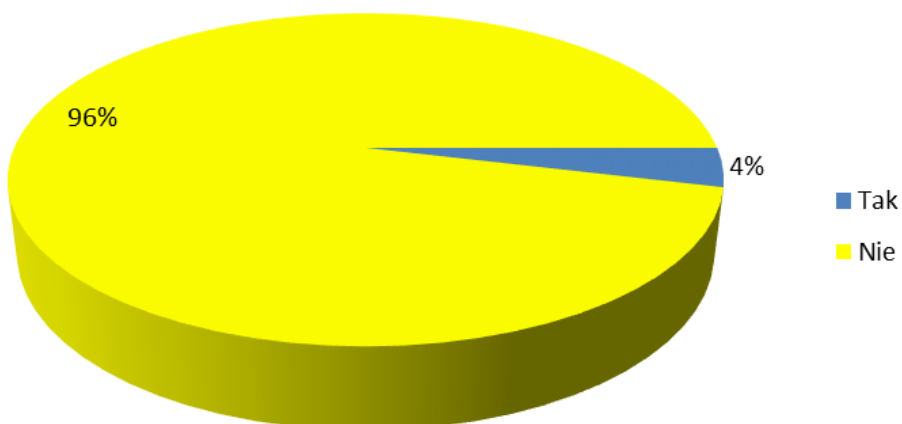
7. Czy używałeś (używałaś) innych środków odurzających ?

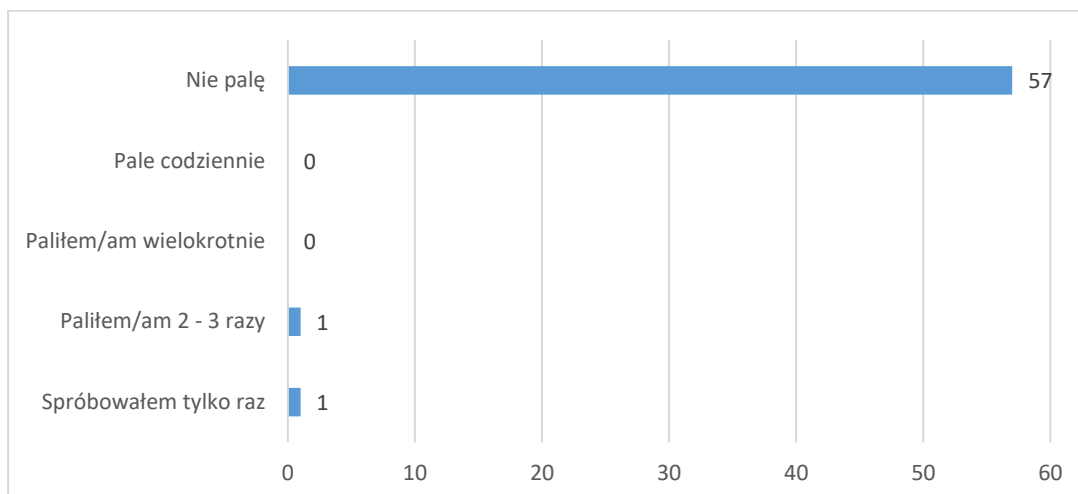
8. Jeśli w poprzednim pytaniu wybrałeś odpowiedź TAK, to odpowiedz czy były to:

- a) narkotyki -0%
- b) dopalacze -0%
- c) inne (jakie)-1,7%

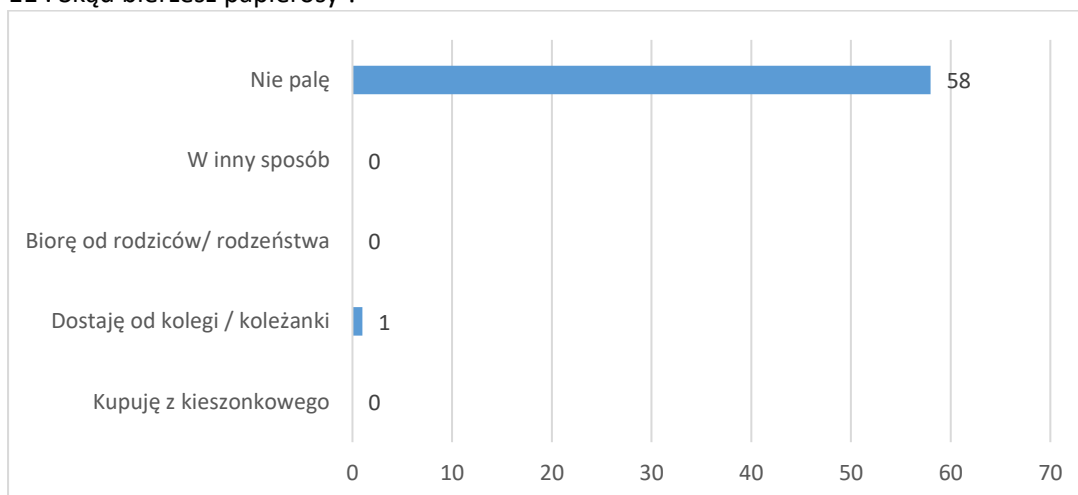
9. Czy paliłeś(paliłaś) lub palisz papierosy ?

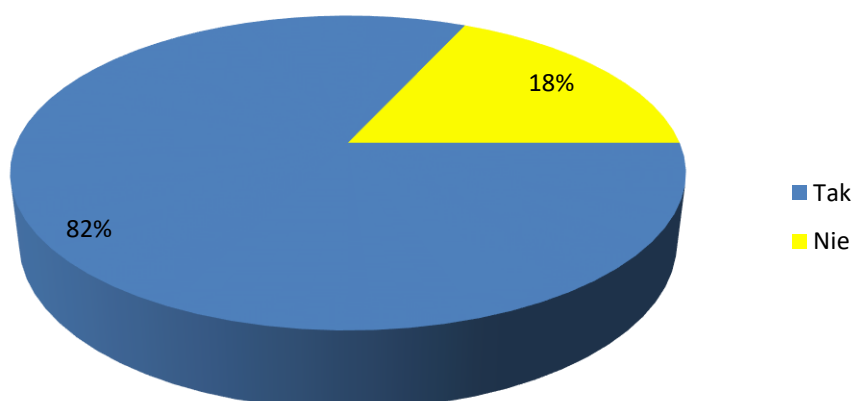
10. Jeśli wybrałeś TAK, to jak często palisz ?

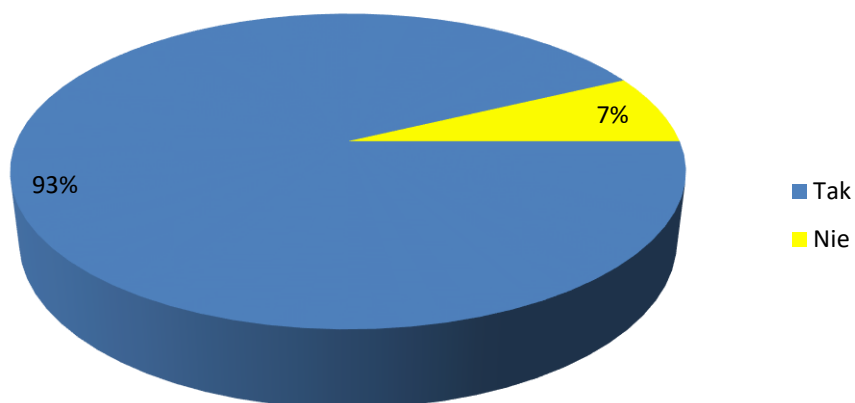
11. Skąd bierzesz papierosy ?

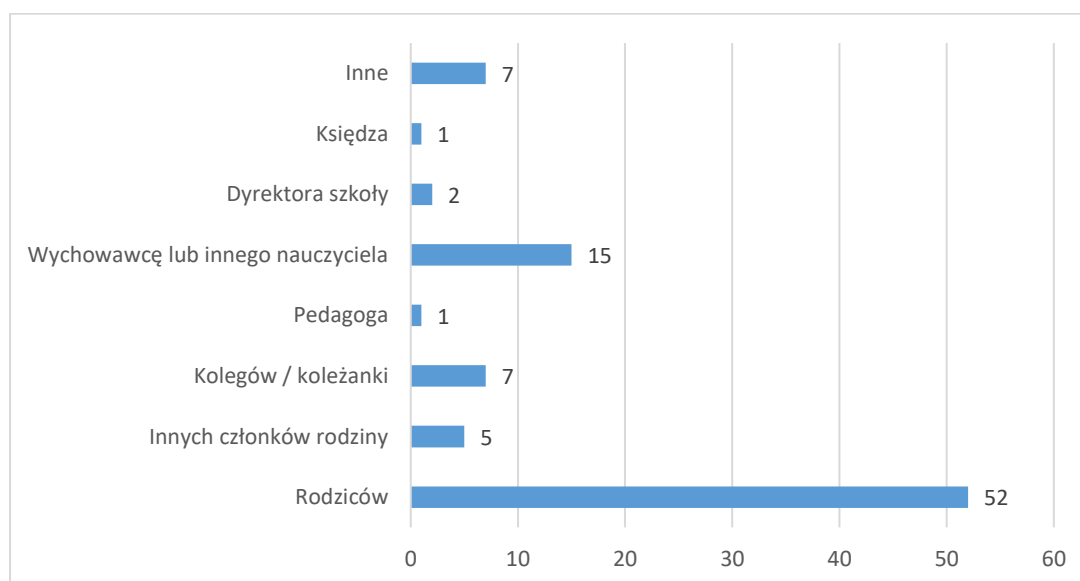
12. Czy Twoi rodzice rozmawiali z Tobą na temat zagrożeń wynikających z palenia papierosów?

13. Czy nauczyciele poruszali na lekcjach temat zagrożeń wynikających z palenia papierosów ?

12. Kogo poprosisz o pomoc w wypadku gdyby ktoś usiłował Cię namówić lub zmusić do palenia, picia lub zażywania narkotyków ?:

Analiza wyników ankiety dla uczniów.

Badanie ankietowe wykazało, że uczniowie korzystają z Internetu za pomocą telefonu komórkowego (68%), łącząc się w domu. To znalazło odzwierciedlenie w ankietach rodziców. Podobnie jak rodzice uczniowie wskazują czas surfowania po sieci 2 – 3 godziny dziennie. Uczniowie wskazali, że najczęściej wykorzystują Internet do: rozrywki i gier online (78%), słuchania muzyki (88%). 71% deklaruje Internet jako źródło wiedzy. Badani uczniowie stwierdzili, iż Internet pomaga im w nauce (90%) i rozwijaniu własnych zainteresowań (85%). Bardzo duży niepokój budzi fakt, że 41% ankietowanych zawiera znajomości w sieci, z czego 30% potwierdziło spotkanie się z osobą poznaną przez Internet. Należy zwracać uwagę dorosłym na te ryzykowne zachowania i uświadamiać ryzyko takich zachowań.

W drugiej części ankiety uczniowie wypowiedzieli się na temat stosowania różnych środków psychoaktywnych. Z przeprowadzonych badań wynika, iż 23% respondentów piło alkohol. To bardzo niepokojąca liczba, która wskazuje na spore problemy z zachowaniem uczniów. Te wypowiedzi nie znajdują potwierdzenia w wypowiedziach rodziców, należy jednak badać problem dalej, tym bardziej, że aż 20% uczniów wskazała fakt częstowania ich alkoholem przez rodzinę, a tylko 2% wskazuje koleżanki i kolegów. Jednocześnie 81% ankietowanych potwierdziło, że rodzice rozmawiają z nimi o zagrożeniach wynikających z picia alkoholu i palenia papierosów. Równocześnie 93% potwierdziło, iż nauczyciele poruszają tę tematykę na lekcjach.

Tylko jeden uczeń przyznał się do używania środków odurzających a 2 uczniów paliło papierosy. Te dane pokrywają się z tym, co w ankietach wykazali rodzice.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że uczniowie wiedzą do kogo mogą się zwrócić o pomoc w sytuacjach, gdyby ktoś zmuszał ich lub namawiał do skorzystania ze środków psychoaktywnych: dla 88% to rodzice, dla 25% nauczyciel lub wychowawca.

Ankieta dla Rodziców. Ankietowanych 45 osób

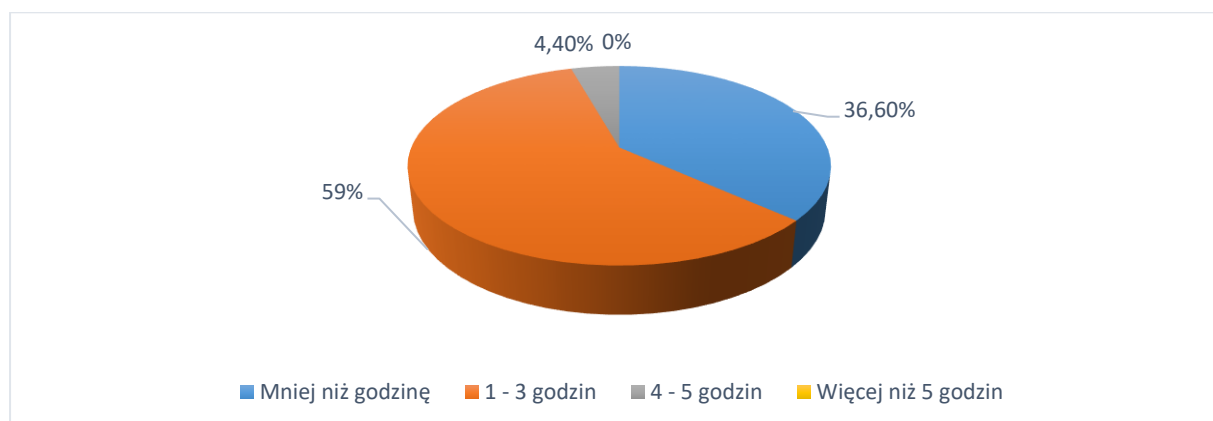
Celem ankiety jest poznanie opinii uczniów Szkoły Podstawowej w Grojcu oraz ich rodziców i nauczycieli na temat **działań profilaktycznych szkoły w zakresie uzależnień**.

Wyniki przeprowadzonej ankiety:

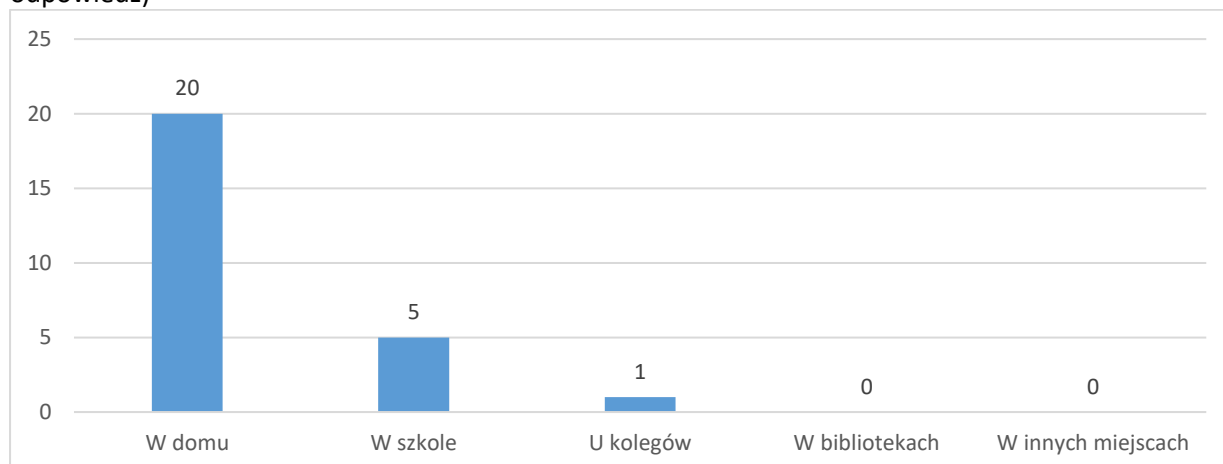
1. Jak często Państwa dziecko korzysta z Internetu?

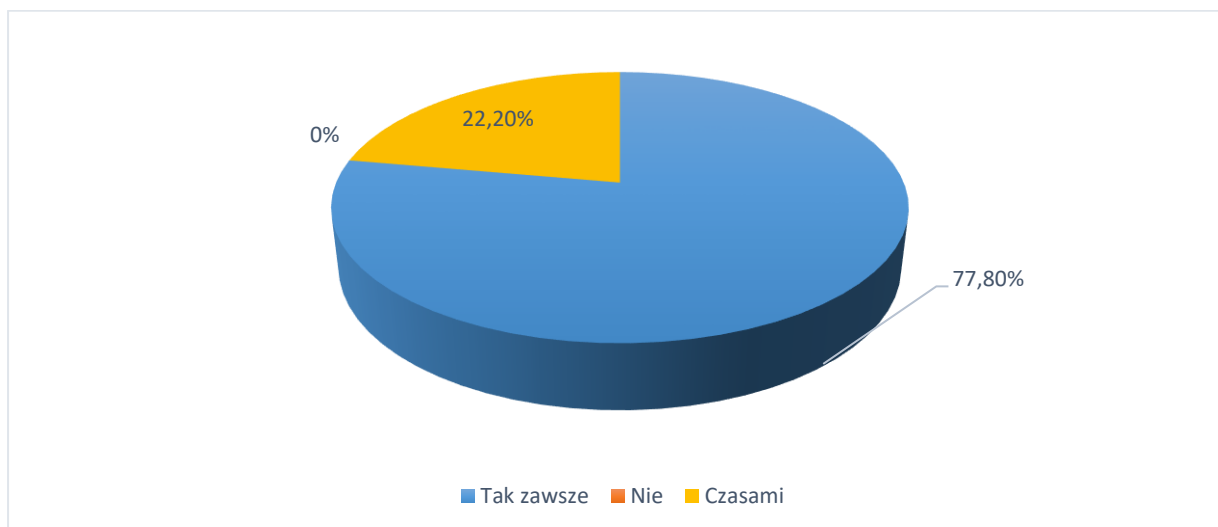
2. Ile czasu dziennie Państwa syn/córka poświęca surfowaniu po Internecie?

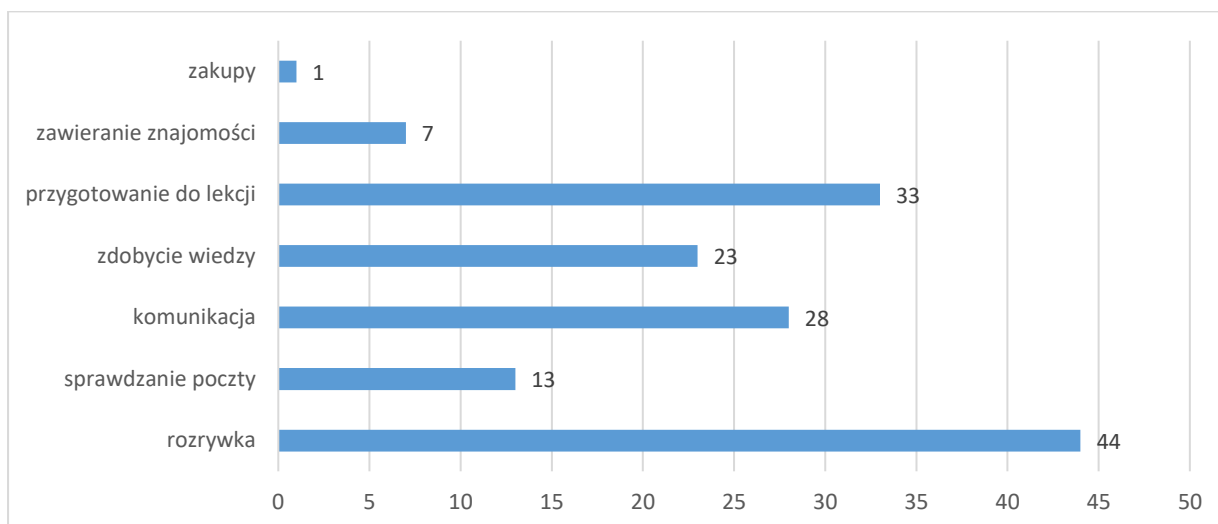
3. Gdzie najczęściej Państwa dziecko korzysta z Internetu?(może być zaznaczona więcej niż 1 odpowiedź)

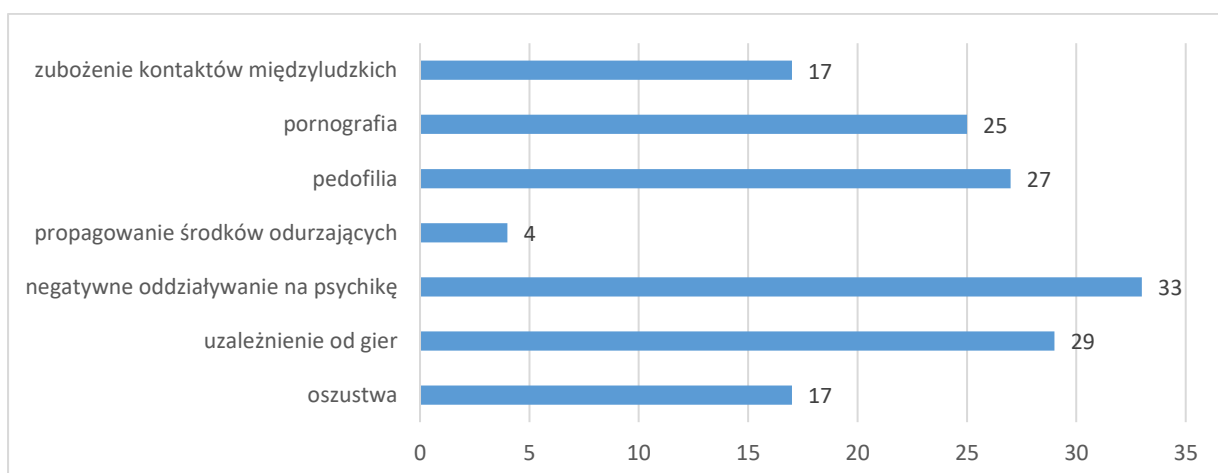
4. Czy interesują się Państwo sposobem spędzania czasu przez dzieci przed komputerem?

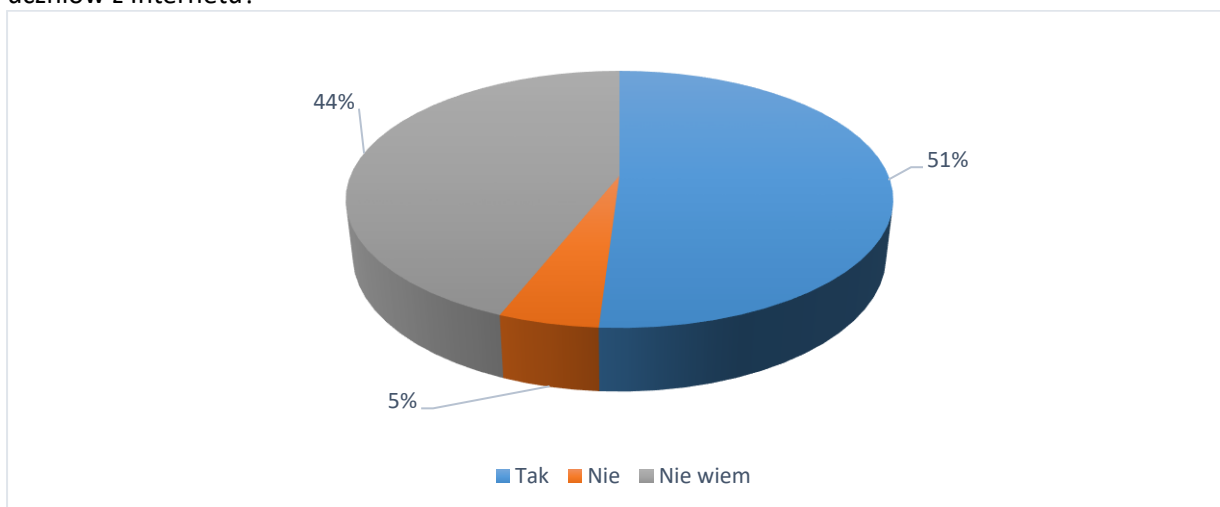
5. W jakim celu Państwa dziecko korzysta z Internetu?(może być zaznaczona więcej niż 1 odpowiedź)

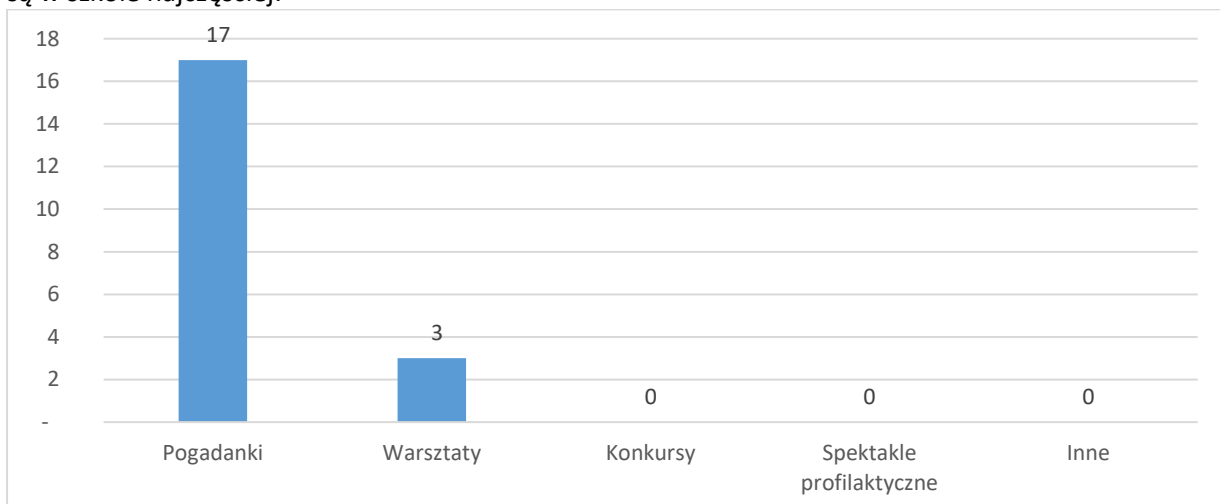
6. Jakich zagrożeń, z którymi mogą spotkać się dzieci w Internecie, obawiają się Państwo najbardziej?(może być zaznaczona więcej niż 1 odpowiedź)

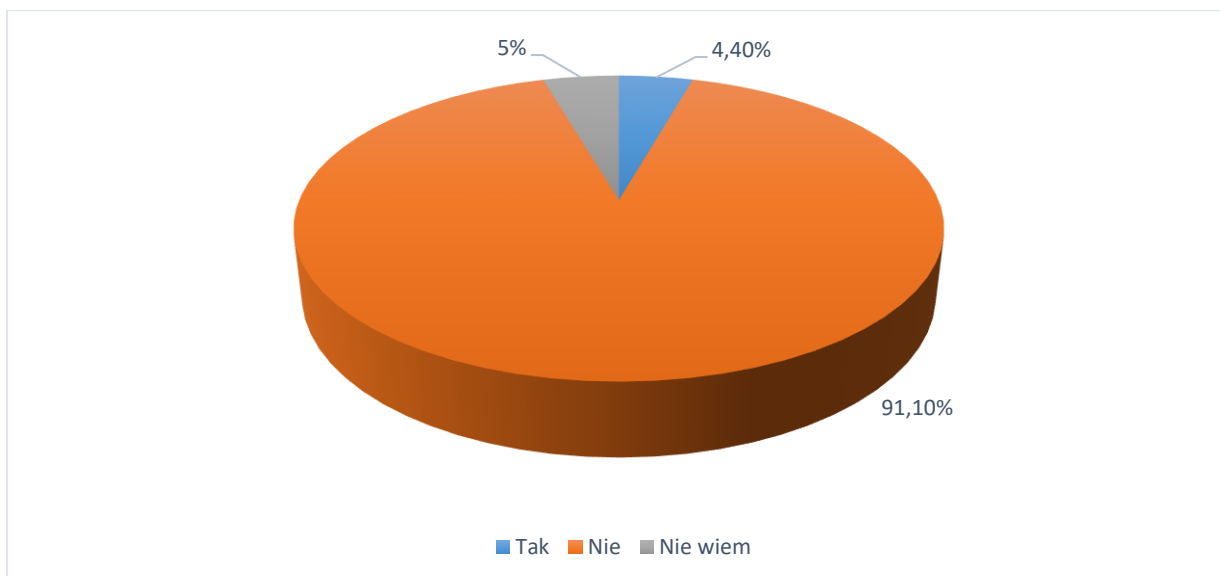
7. Czy Szkoła Podstawowa w Grojcu podejmuje działania w zakresie bezpiecznego korzystania przez uczniów z Internetu?

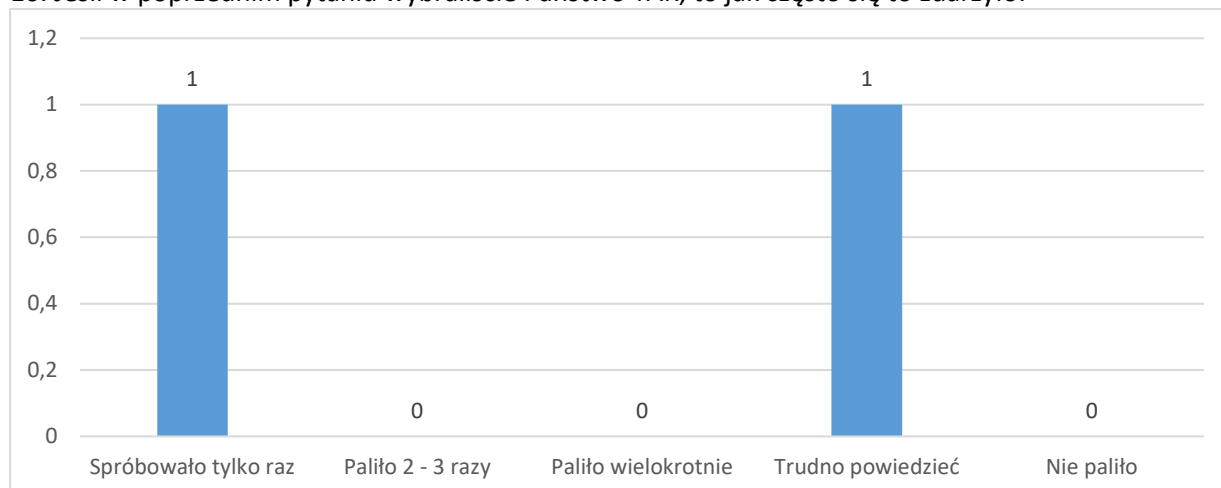
8. Jeśli wybraliście państwo w poprzednim pytaniu TAK, proszę wybrać, które formy podejmowane są w szkole najczęściej:

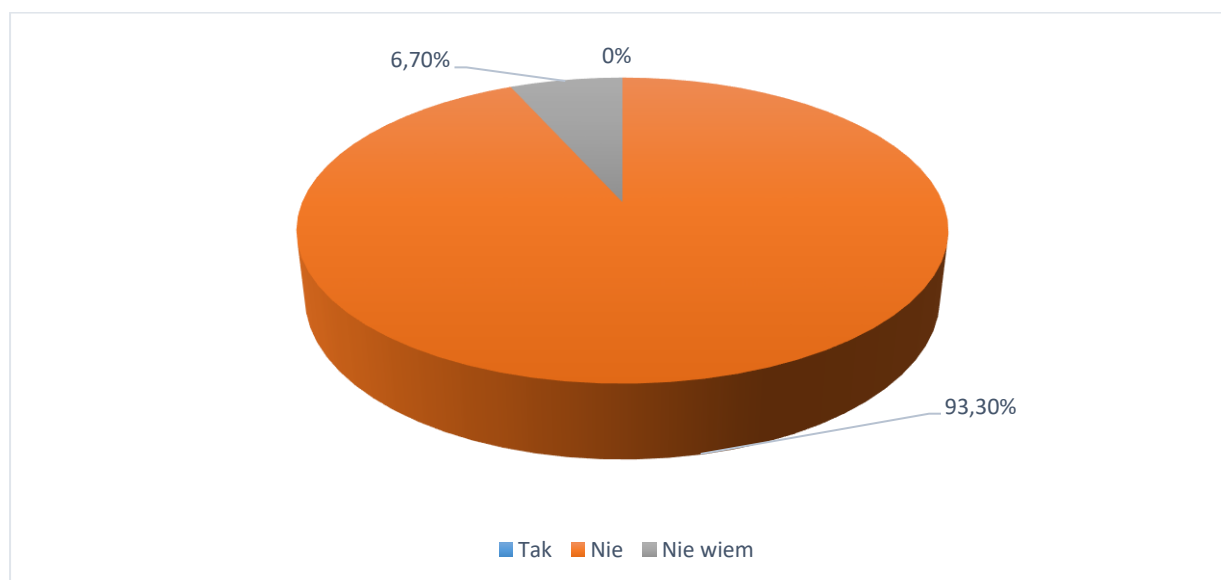
9 Czy Państwa dziecko paliło papierosy?

10. Jeśli w poprzednim pytaniu wybraliście Państwo TAK, to jak często się to zdarzyło:

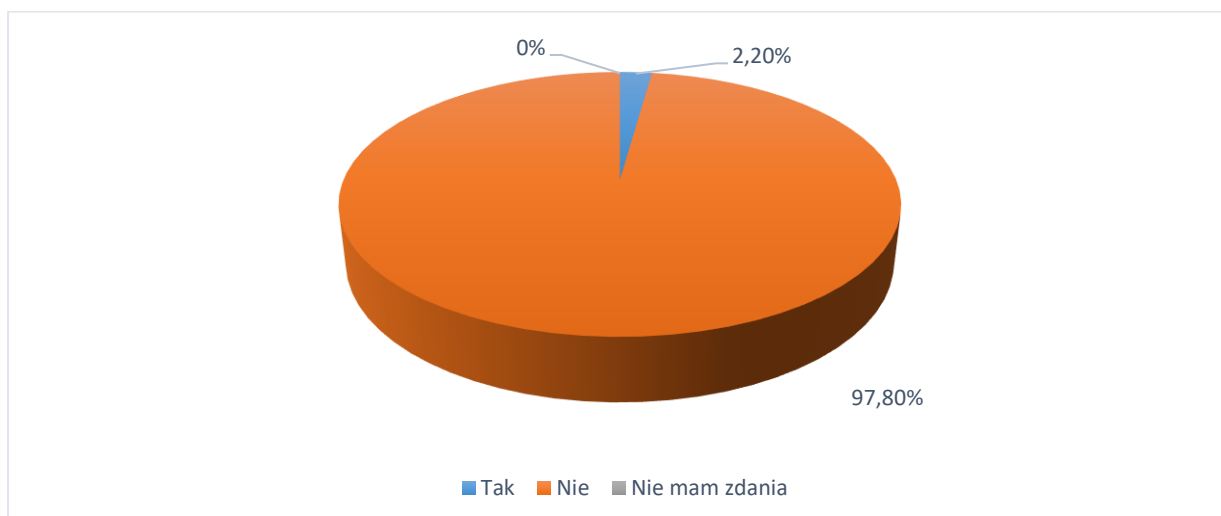
11. Czy państwa dziecko piło alkohol?

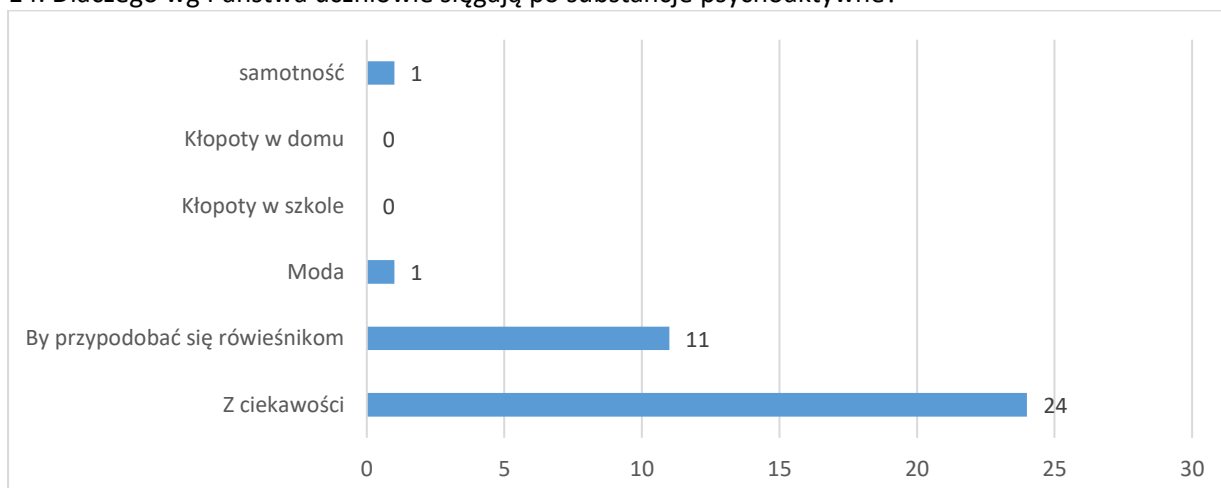
12. Jeśli w poprzednim pytaniu wybraliście Państwo Tak, to jak często się to zdarzyło.

Spróbowało tylko raz	0%
Piło 2 - 3 razy	0%
Piło wielokrotnie	0%
Trudno powiedzieć	0%
Nie piło	0%

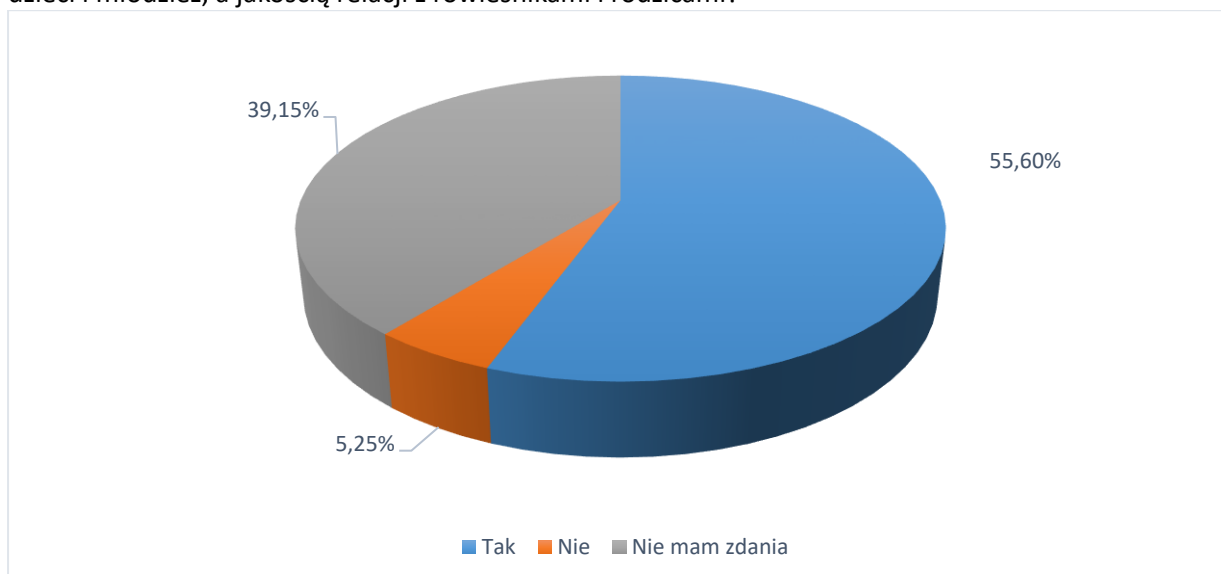
13. Czy zdarzyło się Państwu dziecku sięganie po inne substancje psychoaktywne (narkotyki , dopalacze)?

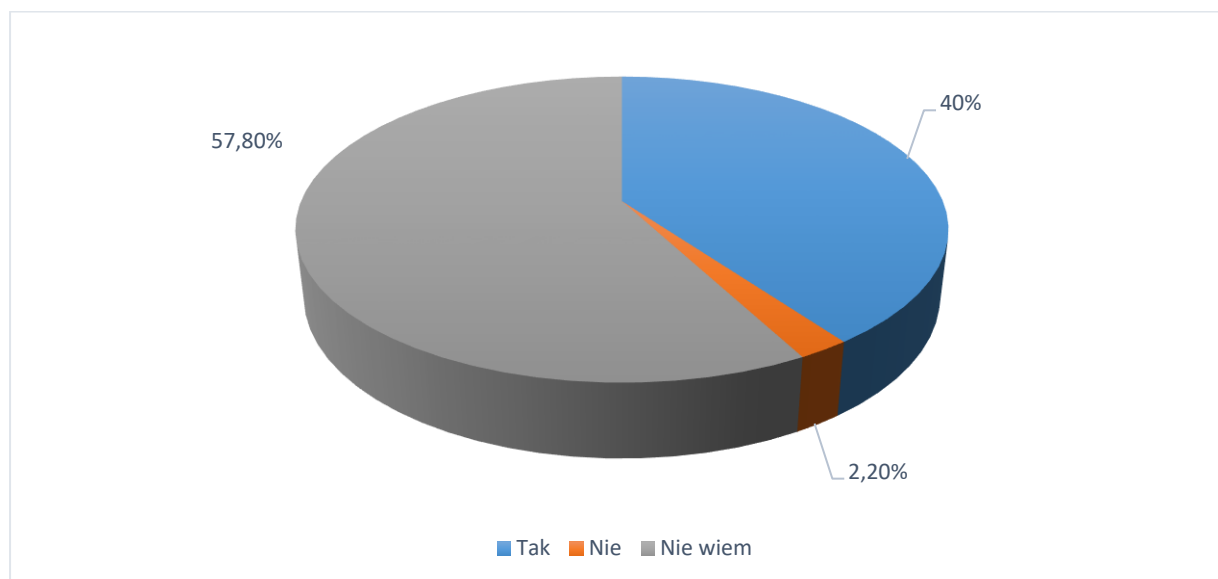
14. Dlaczego wg Państwa uczniowie sięgają po substancje psychoaktywne?

15. Czy według Państwa jest korelacja pomiędzy zażywaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, a jakością relacji z rówieśnikami i rodzicami?

16. Czy szkoła podstawowa w Grojcu podejmuje działania profilaktyczne w zakresie uzależnień substancjami psychoaktywnymi?

Analiza wyników ankiety dla rodziców

Badani rodzice wykazali, że ich dzieci bardzo często korzystają z Internetu – 69% wskazało odpowiedź codziennie a 31% kilka razy w tygodniu. Zdają sobie też sprawę, że pociechy sporo czasu poświęcają na surfowaniu po Internecie. 66% wskazało odpowiedź 1-3 godzin, przy czym wskazują, że najczęściej korzystają w domu. Niepokój budzi fakt, że aż 22,2% rodziców tylko czasami kontroluje sposób spędzania czasu przed komputerem swoich dzieci. Jako cel wykorzystywania Internetu 98% rodziców wskazało rozrywkę, 73% pomoc w przygotowaniu do lekcji, ale aż 16% dzieci wykorzystuje go do zawierania znajomości. Rodzice dostrzegają zagrożenia, jakie mogą spotkać ich dzieci w sieci. Szczególnie obawiają się : negatywnego oddziaływania na psychikę(73%), uzależnienia od gier (64%), pedofilii(60%). Martwi fakt, że 44% rodziców nie wie jakie działania podejmuje SP Grojec w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu.

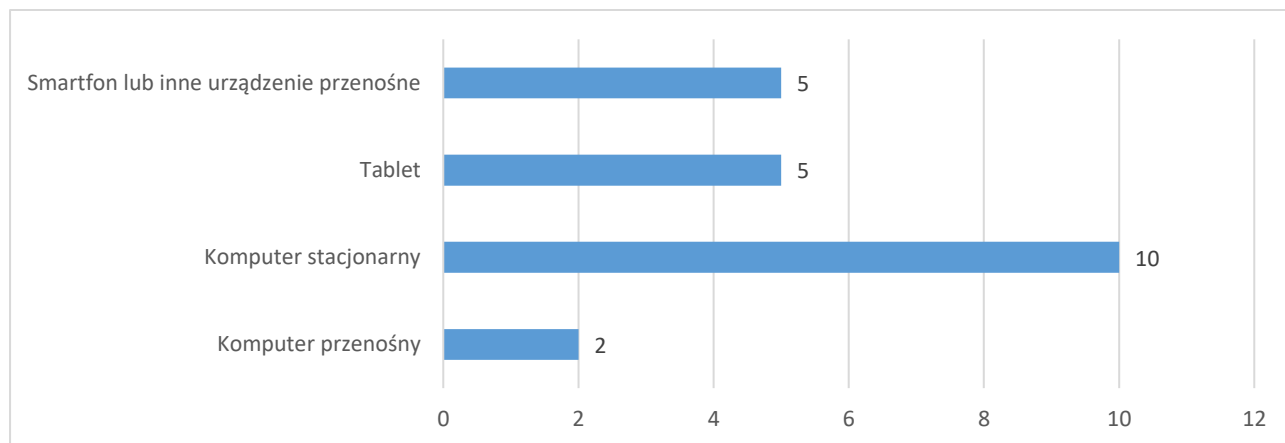
Tylko nieliczni rodzice (4,4%) zaobserwowali, że ich dziecko pali papierosy, natomiast nikt z badanych nie wskazał, by dziecko piło alkohol, 6,7% . W przeprowadzonych ankietach rodzice wskazali, że dzieci sięgają po substancje psychoaktywne z ciekawości (53,3%) i chęci przypodobania się rówieśnikom (24,4%). Badanie wykazało również, że 36% rodziców nie dostrzega związku między sięganiem po substancje psychoaktywne a relacjami rówieśniczymi i rodzinnymi.

Ankieta dla Nauczycieli. Ankietowanych 11 osób

Celem ankiety jest poznanie opinii uczniów Szkoły Podstawowej w Grojcu oraz ich rodziców i nauczycieli na temat **działań profilaktycznych szkoły w zakresie uzależnień**.

Wyniki przeprowadzonej ankiety:

1. Czy ma Pan/Pani własny sprzęt z dostępem do Internetu i jaki on jest?(może być więcej niż 1 odpowiedź)

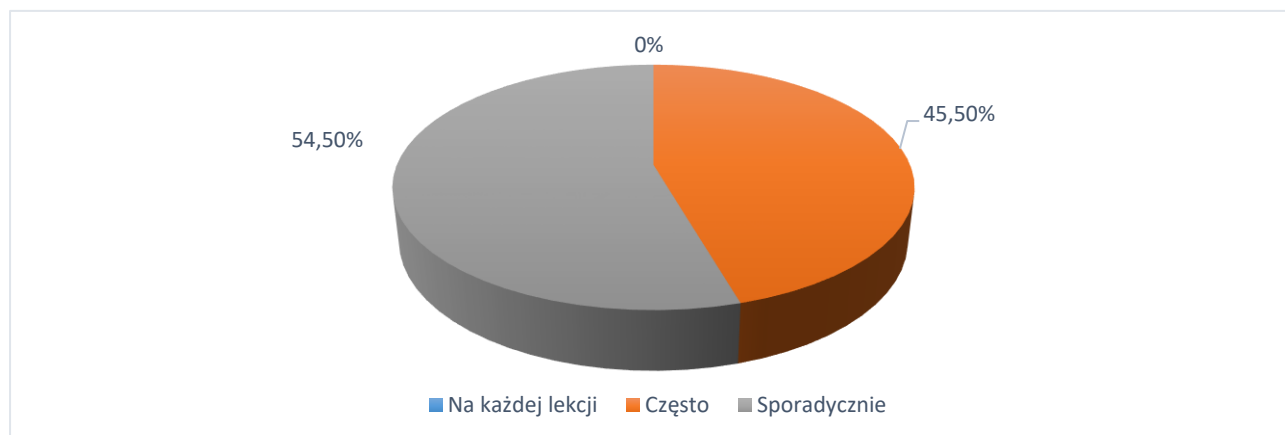

2. Czy na Pana/Pani lekcjach uczniowie mają okazję korzystać z Internetu?

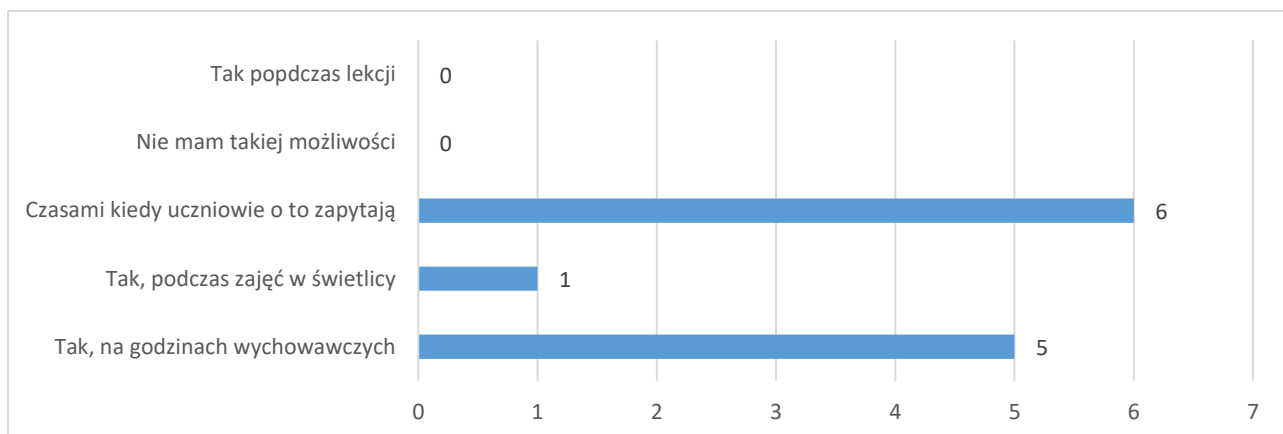
Tak 100%

Nie 0%

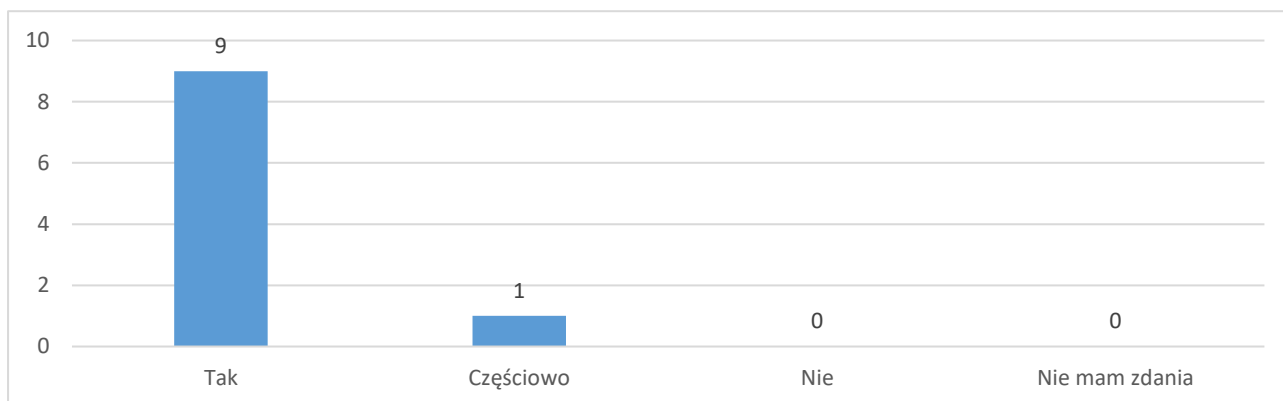
3. Jeśli w poprzednim pytaniu wybraliście Państwo TAK, to jak często uczniowie mają taką okazję:

4. Czy podejmuje Pan/Pani podczas pracy z uczniami naszej szkoły tematy bezpiecznego korzystania z Internetu oraz innych mediów społecznościowych?

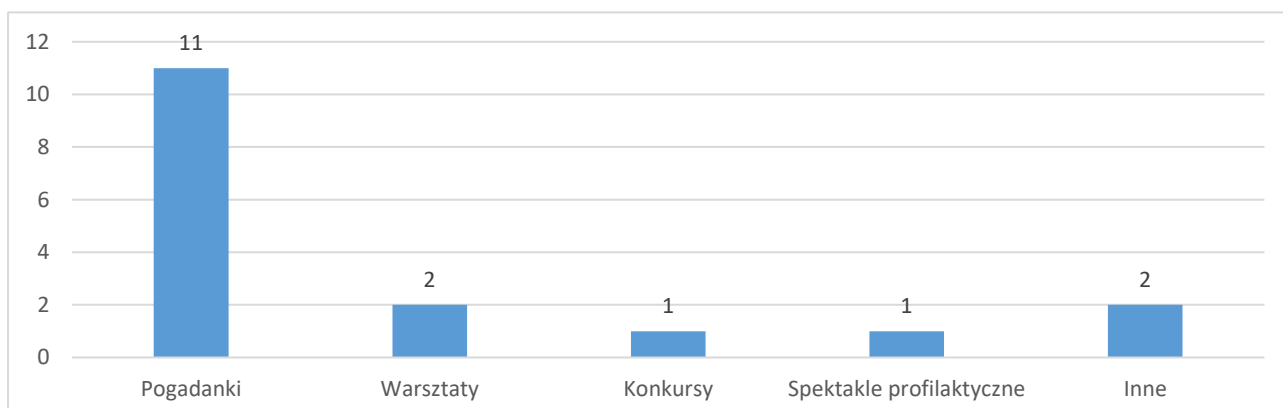
5. Czy w działaniach szkoły uwzględniane są potrzeby środowiska w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu?

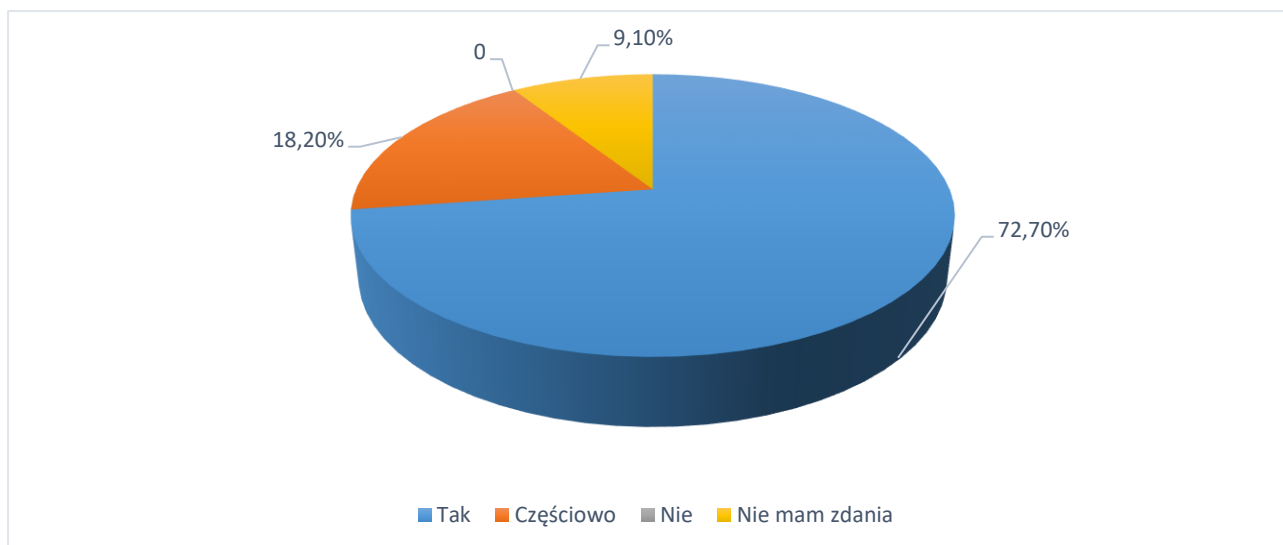
6. Czy Szkoła Podstawowa w Grojcu podejmuje działania w zakresie bezpiecznego korzystania przez uczniów z Internetu?

Tak	100%
Nie	0%
Nie wiem	0%

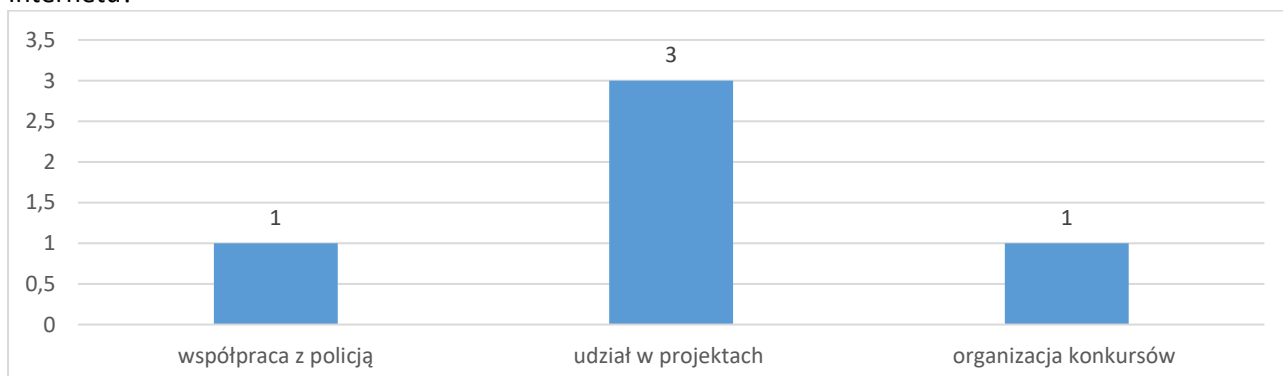
7. Jeśli wybraliście Państwo w poprzednim pytaniu TAK, proszę wybrać, które formy podejmowane są w szkole najczęściej:

8. Czy szkoła wspiera rodziców w procesie zaznajamiania dzieci z problemami wynikającymi z nieumiejętnego korzystania z Internetu oraz mediów społecznościowych?

9. Jak szkoła mogłaby udoskonalić lub poszerzyć działania w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu?

10. Czy zdarzyło się Państwu widzieć ucznia szkoły w Grojcu palącego papierosa?

Tak 100%
Nie 0%

11. Jeśli w poprzednim pytaniu wybraliście Państwo TAK, to czy zdarzyło się to:

Na terenie szkoły 0%
Poza szkołą 0%

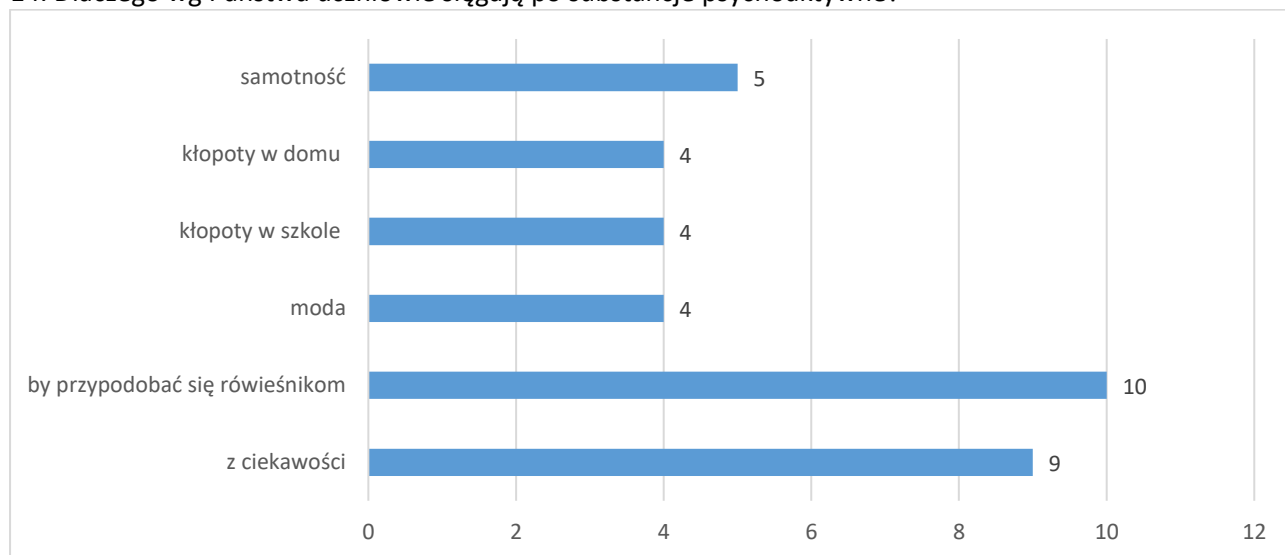
12. Czy zdarzyło się Państwu widzieć ucznia szkoły w Grojcu pod wpływem alkoholu?

Tak 0%
Nie 100%

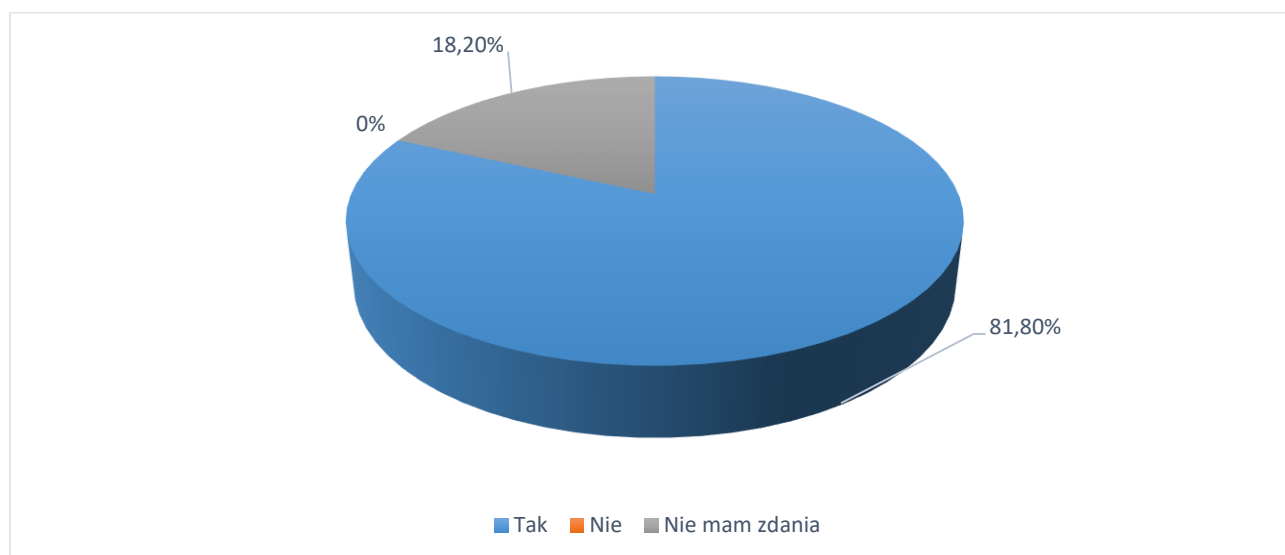
13. Jeśli w poprzednim pytaniu wybraliście Państwo odpowiedź TAK, to czy uczeń był w towarzystwie:

Rodziców	0%
Kolegów koleżanek	0%
W innym towarzystwie	0%
Był sam	0%

14. Dlaczego wg Państwa uczniowie sięgają po substancje psychoaktywne?

15. Czy według Państwa jest korelacja pomiędzy zażywaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, a jakością relacji z rówieśnikami i rodzicami?

Analiza wyników ankiety dla nauczycieli.

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że wszyscy nauczyciele mają dostęp do Internetu. Badani nauczyciele wskazali, że na ich lekcjach uczniowie mają okazję korzystania z Internetu, przy czym odpowiedzi często udzieliło 45,5% a sporadycznie 54,5%. Ankieta wykazała, że wychowawcy poruszają w ramach zajęć temat bezpiecznego korzystania z Internetu i innych mediów społecznościowych. Pozostali uczestnicy badania poruszają ten temat tylko, kiedy uczniowie sami o to zapytają.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że Szkoła Podstawowa w Grojcu uwzględnia w swoich działaniach potrzeby środowiska w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu poprzez pogadanki (100%), warsztaty (18,2%) oraz konkursy (18,2%). Badani nauczyciele w większości stwierdzili (73%), że szkoła wspiera rodziców w procesie zaznajamiania dzieci z problemami nieumiejętnego korzystania z mediów społecznościowych i Internetu.

Badania wykazały, iż nikt z nauczycieli, biorących w nich udział, nie dostrzegł palących i pijących alkohol uczniów naszej szkoły. Jako przyczynę sięgania po substancje psychoaktywne badani najczęściej wymieniają: chęć przypodobania się rówieśnikom (91%), ciekawość (82%) oraz samotność i brak zrozumienia przez innych (46%), dlatego dostrzegają korelację pomiędzy zażywaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci młodzież a jakością relacji z rówieśnikami i rodzicami.

Analiza dokumentacji szkolnej

Na podstawie analizy dokumentacji czyli zapisów w dzienniku elektronicznym stwierdzono, że nauczyciele realizowali tematy związane z profilaktyką uzależnień. Tematyka niebezpieczeństwa w sieci była poruszana na informatyce bardzo często. Wychowawcy na godzinach wychowawczych omawiali także tę problematykę i rozmawiali z uczniami o asertywności. W tematach z Biologii, Wychowania fizycznego i WDŻ pojawiła się ona również.

Do działań realizowanych w ramach Programu Wychowawczo-profilaktycznego zaliczyć można dodatkowo udział w programach: „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”. Pedagog szkolny odpowiedzialny był za monitorowanie działań i wspieranie nauczycieli.

Rekomendacje:

1. Zwiększyć częstotliwość rozmów z samymi zainteresowanymi a także z psychologiem i policją na temat bezpieczeństwa w sieci głównie : bezpieczeństwa własnego wizerunku i kontaktów z innymi oraz "hejtu" w Internecie.
2. Zrealizować planowany projekt „Wyspa skarbów” lub inny dotyczący uzależnień ,w tym od Internetu.
3. Uczulać rodziców na potrzebę kontrolowania w jaki sposób ich dzieci korzystają z Internetu a szczególnie, czy w ten sposób zawierają znajomości zakończone spotkaniami w „realu”.
4. Częściej poruszać z uczniami temat niebezpieczeństwa, które niesie ze sobą zawieranie nowych znajomości przez Internet, a zwłaszcza kontynuowania tej znajomości.
5. Kontynuować zakaz używania telefonów na terenie szkoły.
6. Skuteczniej informować rodziców o działaniach podejmowanych przez Szkołę w zakresie